

ΑΝΤ. Ι. ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ

ΠΟΙΗΜΑ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΑΣ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

Ἱερολοχίται νέοι,
τῶν σχολείων στρατιῶται,
Εἰς τῶν παλαιῶν τὸ μνήμα
στέφανον ἀνδρείας δότε.
Καί με τ' ὄπλον εἰς τὰς χεῖρας
ἐδραιοῦντες τὴν πατρίδα,
τὴν φιλότατην τῶν πατέρων
ἐκριπίζετε ἐλπίδα.
Φίλοι! καὶ ἐν Βυζαντίῳ
νικηταὶ νὰ φιληθῶμεν
ἐν φιλήματι ἀγίῳ.

Μὲ τὸν Ὀμηρὸν ἀπαύστως
καὶ τὸν θαύριον Τυρταῖον,
Ἐμπνευσὶν ἅμα ζητεῖτε
εἰς τὸν Ῥῆγαν τὸν Φεραῖον.
Σύνορα δ' ὅπως ἐκεῖνος
θέτοντες ἐπὶ τοῦ Αἴμου,
Χαρὰν ἔχετε τὸν κρότον
τοῦ βαρβαρικοῦ πολέμου.
Φίλοι! καὶ ἐν Βυζαντίῳ
νικηταὶ νὰ φιληθῶμεν
ἐν φιλήματι ἀγίῳ.

Ἄν παγκόσμιον εἰρήνην
θέλωσι νὰ καθιδρῦσουν,
τὰ δεσμὰ τῶν δούλων πρέπει
μὲ τὸ δίκαιον νὰ λύσουν.
Ἄλλως «πῦρ» πρὸς τῶν βαρβάρων
τὰ πυρὰ θὰ ἀπαντῶμεν,
καὶ ἐν πάντες εἰς τὸν Ἄδην
πέπρωται νὰ κατοδῶμεν.
Φίλοι! καὶ ἐν Βυζαντίῳ
νικηταὶ νὰ φιληθῶμεν
ἐν φιλήματι ἀγίῳ.

Ῥήτορες λαῶν τὰ ἔθνη
τὰ νεκρὰ ἄς ἐξυπνίζουν,
Ὅσα παρελθὸν δὲν εἶδον
ὅσα μέλλον δὲν ἐλπίζουν.
Εἰς τοῦ Ἑλλήνος τὰ στήθη,
εἰς Ἑλληνικὴν καρδίαν
δὲν ἀπέσβεσεν ὁ χρόνος
τὴν ἀγίαν προσδοκίαν.
Φίλοι! καὶ ἐν Βυζαντίῳ
νικηταὶ νὰ φιληθῶμεν
ἐν φιλήματι ἀγίῳ.

Τὸ ἀνωτέρω ποίημα ἀνήγγειλαν αὐτὸς ὁ διαρροστροφὴς ποιητὴς, κ. Α. Ἀντωνιάδης, κατὰ ἐπὶ τοῦ βήθρου τοῦ ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ Ἁρεῶς Μνημείου τῶν Ἱερολοχῶν καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς ἐνόμιως παρατεταγμένους μαθητὰς τῶν Γυμνασίων Ἀθηνῶν, κατὰ τὴν τελετὴν τοῦ μνημοσύνου καὶ τῆς στέψου τοῦ Μνημείου τούτου τὴν 19 ἡμ. μηνὸς Ἀπριλίου. Ἡ ὑψηλὴ ἔννοια τῆς τελετῆς, τὸ ἐστεμμένον Μνημεῖον, καὶ ἡ σοβαρὰ καὶ ἐπιβλήουσα παράστασις, ἣν ἀποτελεῖ ἡ πυκνὴ φάλαγγ 300 περίπου μαθητῶν, ἔχοντων τὰς λόγχας ἐπὶ τῶν ὀπλίων, ταῦτα πάντα ἰσχυρῶς ἐπιδρῶντα, ἐξήγειρον τὰ βαθύτερα καὶ εὐγενέστερα αἰσθήματα ἐν τῇ ψυχῇ τῶν παρισταμένων. Ἐν τῇ στιγμῇ δὲ ταύτῃ μετ' ἀληθοῦς ἐνθουσιασμοῦ ἀπαγγελλὸν τὸ ποίημα τούτου, ἦτο ἐπόμενον νὰ ἐμποιήσῃ μεγάλην αἰσθησὶν εἰς πάντας, καὶ ἰδίᾳ εἰς τοὺς μαθητὰς.

Μὲ γοργὸν τὸ βῆμα, τάξιν
καὶ ρυθμὸν ὁμοῦ κρατεῖτε,
Σπαρτιᾶται νέοι, βράχοι
τῆς ἐλευθερίας στήτε.
Καὶ τῶν Μαραθωνομάχων
τὸν παιᾶνα λυρωδῶντες,
Προχωρεῖτε ἢ τὴν νίκην
ἢ τὸν θάνατον ζητοῦντες.
Φίλοι! καὶ ἐν Βυζαντίῳ
νικηταὶ νὰ φιληθῶμεν
ἐν φιλήματι ἀγίῳ.

Ἔστε κόσμιοι κ' ἀθῶοι
μόνον μετὰ σωφροσύνης
Μᾶς φιλοξενοῦν αἱ κόραι
αἱ ἀγναὶ τῆς Μνημοσύνης.
Φεύγετε τὰ ξένα ἤθη,
ὅσα πλάττουν νεολαίαν
Μολυσμένην, μὲ καρδίαν
εἰς τὰ στήθη μὴ γενναίαν.
Φίλοι! καὶ ἐν Βυζαντίῳ
νικηταὶ νὰ φιληθῶμεν
ἐν φιλήματι ἀγίῳ.

Τὸν δειλὸν ζητεῖ ἢ σφαῖρα
εἰς τὰς μάχας νὰ τρυπήσῃ
τὸν ἀνδρεῖον καὶ ὁ Ἄρης
ἔρχεται νὰ βοηθήσῃ.
Ὅπου θάρρος καὶ ἀγάπη,
ὁ θεὸς τῆς μάχης στρέφει,
Τεῦς πολεμιστὰς μὲ δάφνην
καὶ μυρσίνην ἐπιστέφει.
Φίλοι! καὶ ἐν Βυζαντίῳ
νικηταὶ νὰ φιληθῶμεν
ἐν φιλήματι ἀγίῳ.

Ἱερολοχίται νέοι,
ὅπως εἰς τὸ Δραγατσάνι,
Μετὰ δόξης πρέπει ὁ Ἕλληνας
ἢ νὰ ζῆ ἢ νὰ ποθάνῃ.
Πῶς; ἀκόμη θὰ κοιμᾶσθε
τῶν Πελοπιδῶν οἱ γόνοι,
Ὅταν ἀδελφῶν τὰ σπλάγχνα
σχίζωσι δουλείας πόνοι;
Φίλοι! καὶ ἐν Βυζαντίῳ
νικηταὶ νὰ φιληθῶμεν
ἐν φιλήματι ἀγίῳ.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ — ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Τὰ πρόσωπα τοῦ διαλόγου

Γεώργιος, μαθητῆς τῆς γ' τάξεως τοῦ γυμνασίου
 Δημήτριος, μαθητῆς τῆς β' τάξεως τοῦ Ἑλληνικοῦ
 σχολείου.
 Ὁ κ. Ἀριστοκλῆς, καθηγητῆς ἐν Ἀθήναις.

(Ὁραῖον δωμάτιον ἐπιμελῶς ἐπιπλωμένον. Ἐν τῷ μέσῳ ὑπάρχει τράπεζα εὐρύχωρος, καλυπτομένη ὑπὸ ὀθόνης καταστάτικου ἐκ μελάνης. Ἐπὶ ταύτης παρατηροῦνται τὰ ἀναγκαῖα πρὸς γραφὴν καὶ διάφορα βιβλία, παραπλευρῶς δὲ κἀθῆται ἐπὶ ἑδρας ὁ Γεώργιος μελετῶν συντακτικόν).

ΣΚΗΝΗ Α'

Γεώργιος (μονολογῶν μὲ πικρὸν παράπονον).
 Ἄκουε ἐκεῖ δύο φύλλα συντακτικὸν καὶ μὲ τὰ παραδείγματα! Πῶς νὰ τὸ μάθω; Εἶναι δυνατόν; Καὶ μήπως ἐν' αὐτὸ μόνον; Δὲν μ' ἀρκοῦν τόσα καὶ τόσα μαθήματα, ἔχω καὶ τὸν μπαμπᾶ ποῦ θέλει καὶ καλὰ καὶ ἰδιαιτέρην διδασκαλίαν δύο ὥρας. Τὴν ὥραν ποῦ θὰ ἐμελέτων τὴν σπαταλῶμεν μὲ ἄλλον δάσκαλον, ποῦ; στή γραμματικὴ! στὸ συντακτικὸ! Ἄνοησίαις!!!... Κατηραμένον συντακτικὸν μὲ τὰς τελικὰς καὶ ἀτελειώταϊς προτάσεις σου, μὲ τὰ ἀρνητικὰ μᾶριά σου, μὲ τοὺς τεσσάρων εἰδῶν ὑποθετικούς λόγους σου! Φόβου καὶ τρέλλας σημαντικὸν καὶ συνέπειαν τὴν ἀσθενεῖαν ἔχον. Θὰ ἀσθενήσω! τὸ βλέπω. Οἱ πλάγιοι λόγοι κεφαλαλίαν γεννῶσιν, οἱ δὲ συμπερασματικοὶ ὡς συμπέρασμα φέρουσι τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ πόνου καθ' ὅλον τὸ σῶμα. Ὅπως τὸ ἄρθρον κολλᾷ πρὸ τῶν λέξεων, οὕτω ἐπ' ἐμοῦ τὰ μικρόβια τῶν ποικιλιώνων ἀσθενειῶν. Τὸ προσδοκώμενον ὅμως τῶν ἀσθενειῶν δυστυχῶς δὲν εἶναι, ὡς τὸ τῆς ὑποτακτικῆς, ἀλλὰ θάνατος! Ἀπελπισία... δὲν θὰ ζήσω. Ταλαίπωροι γονεῖς τὸ συντακτικὸν εἶναι τὸ ἄριμότερον ἀηλητήριον, ὅπερ κατὰ γενναίας δόσεις προσφέρουσιν οἱ διδάσκαλοι τῷ υἱῷ σας. Ἀνάθεμα τὴν ὥραν ποῦ ἐγράφη, ποῦ ἐγράφη τοιοῦτο βιβλίον...

(Δὲν εἶχε τελειώσει τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις καὶ εἰσέρχεται πρέχων ὁ μικρότερος ἀδελφὸς τοῦ Δημήτριου).

ΣΚΗΝΗ Β'

Δημήτριος καὶ Γεώργιος,

Δημήτριος (μετὰ ζωνῆς ἀφελείας). Δὲν ἤλθ' ἀκόμη ὁ δάσκαλός σου;

Γεώργιος. Δὲν μ' ἀφίνας καὶ μὲν καὶ σύ. Ἐχω νὰ μάθω δύο φύλλα συντακτικὸν καὶ σὺ μοῦ ἐνθυμίζεις τὸ ἰδιαιτέρον, ἀφ' οὗ αὐριον θὰ πάρω μηδέν.

Δημήτριος. Νὰ τα! Ἐγὼ ποῦ ἔχω δύο φύλλα γραμματικὴ, τί λέγω; Ἐπανάληψις εἶναι, μὰ πάντα εἶναι γραμματικὴ. Πῶς ἐγὼ, παρακαλῶ, θὰ τὴν μάθω; Καὶ ἔφησε νὰ ἰδῆς ποῦ θὰ μοῦ βάλῃ ὁ μπαμπᾶς καὶ Γαλλίδα. Τότε πλέον θὰ κάμω τὰ εἰκοσι-δεκαεννιά.

Γεώργιος. Συντακτικόν! Κοπιᾶζεις, μήπως περιμένεις τοῦλάχιστον νὰ ὠφελῆθῃς; Ἄπαγε.

Δημήτριος. Ἀλήθεια, Γῶγος, ἡ γραμματικὴ τί ὠφελεῖ; ὠφελήθῃς σὺ τίποτε;

Γεώργιος. Τίποτε. Πλησιάζω νὰ τὴν ἐνθυμοῦμαι ὅλην ἀπ' ἐξῶ καὶ δὲν δύναμαι νὰ σκεθῶ τί ἐμάθῃ, εἰς τί θὰ μοῦ χρησιμεύσουν τὰ τόσα τρουπέριά της.

Δημήτριος. Καὶ μὲν Γῶγος, αὐτὸ ἐσυλλογιζόμεν γῆθῃς. Ἐλεγα τί ὠφελεῖ ἡ γραμματικὴ, εὐρισκα δὲ ὅτι δὲν ὠφελεῖ τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ προξενῶμεν γέλωτα εἰς τοὺς ἄλλους ὅταν τὴν μεταχειρίζομεθα. Ξέρεις τί ἐπαθα προχθῆς;

Γεώργιος. Ὅχι.

Δημήτριος. Θέλεις νὰ στὸ εἰπῶ;

Γεώργιος. Πῆς το.

Δημήτριος. Προχθῆς μὲ τὴν μαμὰ ἐπήγαμεν στοῦ Θείου, ὅπου εὗρομεν καὶ ἄλλους πολλούς. Ἐλεγον ἐκεῖνοι πολλὰ καὶ ἐγὼ τοὺς ἤκουα προσεκτικῶς, καθὼς μοῦ ἔχει εἰπῆ ἡ μαμὰ. Ὑστερον ἀπὸ πολλὴν ὥραν μὲ ὑπεχρέωσεν ὁ θεὸς καὶ με παρεκάλεσαν καὶ οἱ ἄλλοι νὰ εἰπῶ καὶ γὼ ὅ,τι ξέρω. Ἠναγκάσθην νὰ τοὺς διηγηθῶ πρῶτον τὴν ἱστορίαν 'κεινοῦ τοῦ διεσθαρμένου βασιλόπαιδος τοῦ Κορμύδου, ποῦ τὴν ἔχει στὴν ἀρχὴν τὸ «Περιοδικὸν τῶν μαθητῶν» καὶ νὰ τοὺς ἀπαγγεῖλω καὶ δύο ποιήματα, τὰ ὅποια ἔχω ἀναγνώσει στὸ αὐτὸ περιοδικόν, ὅλοι δὲ ἐρώναξαν «εὐγε!» «εὐγε!» «εὐγε!». Κατόπιν, ἐπειδὴ ἐπέμενον νὰ τοὺς εἰπῶ καὶ ἄλλο τι, τοὺς ἔκλινα ἐν ὄνομα τῆς β'. Ἀττικῆς κλίσεως, διὰ δύσκολον, καὶ ἐπίστευον πῶς θὰ με καταχειροκροτήσουν πλέον ἄλλ', ἀντὶ νὰ μὲ χειροκροτήσουν, ἤρχισαν νὰ γελοῦν ὅλοι ἐπὶ ἐν τέταρτον καὶ ἐγὼ ἐκοκκίνισα σὰν παπρούνα. Νὰ, τί ὠφελεῖ ἡ γραμματικὴ.

Γεώργιος. Κι' εἰπετα, ἐὰν δὲν μάθῃς συντακτικόν, μένεις στὴν αὐτὴν τάξιν.

Δημήτριος (μετὰ σκίψιν). Μὰ λές, Γῶγος, πῶς δὲν ἔχει κανένα σκοπὸν ἡ γραμματικὴ;

Γεώργιος. Μὰ ξέρω κι' ἐγὼ, καὶ μὲν. Ἄφρησέ με.

Δημήτριος. Γῶγος, μ' ἀφίνας νὰ βωτήσω τὸν δάσκαλόν σου ὅταν ἔλθῃ, κι' ἔτσι τρῶς καὶ λίγη ὥραν μὲ τὴν συζήτησιν.

Γεώργιος (ἀδιαφόρως). Δὲν τὸν βωτᾶς.

Δημήτριος. Θὰ βραδύνη νὰ ἔλθῃ.

Γεώργιος (βλέπει τὸ ὠρολόγιόν του, ἀλλ' ἀκούεται κρότος βημάτων). Νὰ, ἔρχεται.

(Φαίνεται ἐπὶ τῆς θύρας πολὺς τις γέρον, κύπτων ὀλίγον ὡς ἐκ τοῦ βάρους τῶν ἐτῶν καὶ τῆς πολυμόχθου διδασκαλικῆς ἐργασίας του, καλοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ συμπαθητικῆς φυσιογνωμίας).

ΣΚΗΝΗ Γ'

Δημήτριος — Γεώργιος — ὁ κ. Ἀριστοκλῆς.

Ὁ κ. Ἀριστοκλῆς (χαιρετίζει σοβαρῶς).
 Χαίρετε.

Γεώργιος (χαιρετίζει ὑποκλινόμενος).

Δημήτριος (ὄρμα καὶ λαμβάνων ἀσπάζεται τὴν χεῖρα τοῦ καθηγητοῦ). Πῶς ἔχετε, κύριε Ἀριστοκλῆ;

Ὁ κ. Ἀριστοκλῆς. Εὐχαριστῶ, καλὰ. Σὺ Μιμη, πῶς περᾶς, πῶς πᾶν τὰ μαθήματα;

Δημήτριος (καθ' ἑαυτόν). Ὁραῖα ἦλθε. (Μεγαλοφώνως) Καλὰ ἀλλ' αὐτὴ ἡ γραμματικὴ κινδυνεύει νὰ με ξεθεώσῃ, ἄλλως τε δὲν δύναμαι νὰ ἐνοήσω εἰς τί θὰ μοῦ χρησιμεύσῃ, ἐρωτῶ καὶ τὸν Γῶγος, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς δὲν ἤξευρε.

Ὁ κ. Ἀριστοκλῆς. Ἄ! ἡ γραμματικὴ εἶναι σπουδαῖον μάθημα.

Δημήτριος. Μὰ, κύριε καθηγητά, τί σπουδαιότητα ἔχει; Ἄν κλίνῃς εἰς συναναστροφὴν κανὲν ὄνομα, οἱ ἄλλοι ποῦ σ' ἀκούουν γελοῦν.

Ὁ κ. Ἀριστοκλῆς. Τώρα ἦλθον δι' ἄλλην ἐργασίαν καὶ δὲν δύναμαι νὰ σὰς ἐπιδείξω τὴν ἐξίαν τῆς γραμματικῆς καὶ τοῦ συντακτικοῦ, ἐπιφυλάσσομαι ὅμως νὰ πρᾶξω τοῦτο ἐν καταλλήλῳ χρόνῳ.

Δημήτριος. Κύριε καθηγητά, καὶ ἐγὼ καὶ ὁ Γῶγος σὰς παρακαλοῦμεν, κάμετέ μας τὴν χάριν καὶ εἰπατέ μας τὴν χρησιμότητα τῆς γραμματικῆς καὶ τοῦ συντακτικοῦ, δὲν πειράζει διὰ τὸ μάθημα, αὐριον.

Ὁ κ. Ἀριστοκλῆς. Ἡ ἐπαινετὴ ἐπιθυμία σας μοῦ ἐπιβάλλει νὰ δεχθῶ. Καὶ λοιπὸν δι' ὀλίγων σας λέγω ὅτι τὴν γραμματικὴν καὶ τὸ συντακτικὸν μαθαίνομεν διὰ τὰ καταλαμβάνομεν, ὅταν ἀναγινώσκωμεν τὸ περιοχόμενον τῶν συγγραφοῦ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων.

Δημήτριος. Ἄφ' οὗ τὰ ἐνοῶμεν μόνον μὲ τὴν γραμματικὴν, τὴν ὅποιαν εἶναι τὸσον δύσκολον νὰ μάθωμεν, τότε ἄς μὴ τὰ ἀναγινώσκωμεν.

Ὁ κ. Ἀριστοκλῆς. Νὰ, ἀλλ' εἶναι ἀναγκαῖα. Ἐν αὐτοῖς ἐξιστοροῦνται ἐκτακτὰ γεγονότα, πόλεμοι, μάχαι, περιέχονται μῦθοι, ποιήματα, ὕμνοι καὶ πολλὰ ἄλλα, καὶ τὸσον καλὰ, τὸσον τερπνὰ, τὸσον διδασκτικὰ εἶναι γεγραμμένα ὥστε τὰ ἀναγινώσκουσιν οἱ ἄνθρωποι ὅλου τοῦ κόσμου.

Δημήτριος. Αὐτὰ τὰ βιβλία λένε καλλίτερα πράγματα καὶ ἀπὸ ἐκεῖνα ὅπου γράφει τὸ «Περιο-

δικὸν τῶν μαθητῶν» καὶ ἡ ἱερὰ ἱστορία;

Ἀριστοκλῆς. Καλλίτερα βέβαια. Ἄλλως τε καὶ τὸ «Περιοδικὸν τῶν μαθητῶν» καὶ ἱερὰ ἱστορία ἐκείνων τῶν βιβλίων τὰς ἐνοίας καὶ τὰς λέξεις ἔχουν θανεικάς.

Δημήτριος. Καὶ ἀπὸ τὴν ἱστορίαν γράφουν καλλίτερα;

Ὁ κ. Ἀριστοκλῆς. Καὶ ἀπὸ τὴν ἱστορίαν ἄλλως τε ἡ ἱστορία εἶναι ἐξηγημένη ἐκ τῶν βιβλίων ἐκείνων, ὅστις δὲν θέλει νὰ μάθῃ τὴν ἱστορίαν ἐν ἐκτάσει ὀφείλει νὰ ἀναγνώσῃ ἐκεῖνα τὰ συγγράμματα. Ἐν ἐνὶ λόγῳ ὅλοι ὅσοι γράφουσιν, ἔγραψαν καὶ θὰ γράψωσιν, ἐμελέτησαν καὶ ἔμαθον πρῶτον ἐκεῖνα τὰ βιβλία. Ἄφ' οὗ μάθῃ τις ἐκεῖνα δύναται ὕστερον νὰ γράψῃ οὐ μόνον περιοδικὰ καὶ ἱστορίας ἀλλὰ καὶ μυθιστορήματα καὶ ποιήματα καὶ παντὸς εἶδους βιβλία. Εἶναι πολὺ σπουδαῖα τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα καὶ δι' αὐτὸ τὰ μαθητῶν οἱ ἅλα τὰ παιδιὰ τοῦ κόσμου, καὶ οἱ Ἄγγλοι καὶ οἱ Ῥῶσοι καὶ οἱ Ἀμερικανοί, ὅλοι.

Δημήτριος (ἐκθαμβος). Μαθαίνουσι καὶ αὐτὰ γραμματικὴν;

Ὁ κ. Ἀριστοκλῆς. Γραμματικὴν καὶ συντακτικὴν, ὄχι μόνον Ἑλληνικὴν ἀλλὰ καὶ τὴν γραμματικὴν τῆς γλώσσης των καὶ τὰς γραμματικὰς ἄλλων γλωσσῶν. Καὶ τὴν μαθαίνουσι διότι, ὡς εἶπομεν, ἂν δὲν μάθουν τὰ ἑλληνικὰ συγγράμματα δὲν δύνανται νὰ γράψουν καὶ αὐτοὶ ἄλλα.

Δημήτριος. Τόσον λοιπὸν σπουδαῖα εἶναι τὰ ἑλληνικὰ γράμματα;

Ὁ κ. Ἀριστοκλῆς. Σπουδαιότατα. Εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν ἔχουσι γραφῆ τὰ ὠραιότατα ποιήματα, τὰ σπουδαιότατα ὄραματα, αἱ ἀριστὰ κωμῳδίαι, ἱστορίαι κλπ., σήμερον δὲ, ὅταν τις θέλει νὰ γράψῃ τι ἐκ τούτων, μελετᾷ πρῶτον καὶ μαθαίνει πῶς ἐκεῖνοι οἱ ἀρχαῖοι ἔγραψαν, ἵνα γράψῃ καὶ αὐτὸς τὸ ἴδιον, καὶ ὅσω περισσότερον τοὺς πλησιάζει εἰς τὰς ἰδέας καὶ τοὺς τύπους, τὴν φαντασίαν καὶ τὸ κάλλος, τόσω καλλίτερα θὰ γράψῃ.

Δημήτριος. Σπουδαῖοι ἄνθρωποι αὐτοὶ οἱ παλαιοὶ Ἕλληνας. Καλὰ μοῦ τὸ εἶπεν ὁ μπαμπᾶς ὅταν μιὰ ἡμέραν ἐβλέπομεν τὴν Ἀφροδίτην. Μὰ ποῦ δὲν μπορεῖ νὰ μάθῃ κανεὶς γραμματικὴν καὶ συντακτικὴν, διότι, καθὼς λέγει ὁ Γῶγος καὶ αὐτὸ εἶναι τοῦ διαβόλου. Διόλου δὲν ἐννοοῦνται χωρὶς τὴν γραμματικὴν;

Ὁ κ. Ἀριστοκλῆς. Διόλου. Ἡ γραμματικὴ καὶ τὸ συντακτικὸν εἶναι αἱ ἀνημμένοι λαμπράδες ὑπὸ τὸ ρῶς τῶν ὅποιον βαδίζομεν εἰς τὰς σισταινάς καὶ ἀγνώστους χώρας τῶν ἀρχαίων ἑλληνικῶν θεσκαυρῶν καὶ ἐκεῖθεν λαμβάνομεν τοὺς ἀναγκαῖους συντας ἡμῖν ἀδελφάντας, εἶναι ὁ μῦθος διὰ τοῦ ὅποιου ἀλαθῶς εἰσερχόμεθα εἰς τὸν λαβύρινθον καὶ ἀθλαθῶς ἐξερχόμεθα ἀποκομίζοντες καθ' ἕκαστην ἐπίσκεψιν καὶ νέα ἐφόδια πνευματικῆς

ἀναπτύξεως καὶ ἠθικῆς μορφώσεως ἄνευ αὐτῶν θὰ ἦτο ἡμῖν ἀπηγορευμένον τὸ ξύλον τῆς γνώσεως τοῦ πονηροῦ καὶ τοῦ καλοῦ.

Δημήτριος. Χωρὶς γραμματικὴν λοιπὸν δὲν ἐννοοῦνται;

Ὁ κ. Ἀριστοκλῆς. Ὅχι.

Δημήτριος. Τότε ἂς διαβάζωμεν ἐκεῖνα τὰ βιβλία, τὰ ὅποια ἐννοοῦμεν χωρὶς γραμματικὴν, τάχα δὲν ἔχουν καὶ αὐτὰ τὰ ἴδια.

Ὁ κ. Ἀριστοκλῆς. Βεβαίως ὄχι. Πολλὰ καὶ ταῦτα διδάσκουσιν, ἀλλ' ὄχι ὅλα. Ἡ πνευματικὴ ἀνάπτυξις ἐκεῖνων ἦτο πολὺ ἀνωτέρω διὰ τοιαῦτα. Ἐνας ζωγράφος παλαιὸς ἔγραψε τὴν ἐξῆς εἰκόνα. Τὸν ποιητὴν Ὀμηρον, τὸν θεῖον ἐκεῖνον ποιητὴν ὁ ὁποῖος ἐξύμνησε τὸν τρωϊκὸν πόλεμον καὶ ἄλλα ποιήματα ἔγραψε, νὰ ἐμῆ (ξερναῖ) ἐντὸς λεκάνης, διὰ κοχλιαρίων δὲ νὰ τρώγῃσι λαιμάργως ἐκ τῆς λεκάνης ἄλλοι ποιηταὶ μεταγενέστεροι. Ἡ ἀλληγορικὴ αὕτη εἰκὼν ἀνιττέται ὅτι ὅλοι ὅσοι ἔγραψαν καὶ γράφουσι ποιήματα μιμοῦνται τὸν Ὀμηρον. Τὸ αὐτὸ δ' ἀναλόγως δύναται νὰ εἴπῃ τις διὰ τοὺς ὁραματογράφους, ιστοριογράφους, κωμωδιογράφους κτλ. Ἄλλως τε τί θέλεις νὰ ἔχῃς τὸ πρότυπον ἢ τὸ ἀντίτυπον, τὸν μπαμπᾶ σου, τὴν μαμά σου, τὸν κ. Ἀριστοκλῆ σου, ἢ τὰς εἰκόνας τῶν;

Δημήτριος (μετὰ σπουδῆς). Τὸν μπαμπᾶ μου, τὴν μαμά μου τὸν κ. Ἀριστοκλῆ μου.

Ἀριστοκλῆς. Τὸ αὐτὸ λέγομεν καὶ διὰ τὰ συγγράμματα. Μάθετε τὴν γραμματικὴν καὶ τὸ συντακτικὸν ἵνα ἀναγινώσκητε καὶ ἐννοεῖτε τὰ πρότυπα καὶ ὄχι τὰ ἀτελεῖ ἀντίγραφα τούτων.

Δημήτριος. Ἀφ' οὗ ἔχει οὕτω ἐγὼ θὰ τὰ μάθω, μάθε καὶ σὺ Γῶργο τὸ συντακτικόν.

Γεώργιος. Θὰ τὸ μάθω.

Δημήτριος. Ζήτω λοιπὸν ἡ γραμματικὴ καὶ τὸ συντακτικόν.

Γεώργιος καὶ Δημήτριος (ὁμοῦ) Ζήτω-ω-ω.

Βαχάδ . . . . .

Ἡ ΧΩΡΑ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Ἐν τινι χώρῃ, κειμένη μακρὰν, πολὺ μακρὰν ἀπὸ τῆς ἡμετέρας, δύο χωρικοὶ παρουσιάσθησαν πρὸ τοῦ δικαστοῦ. Ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν ὠμίλησεν οὕτως:

« Ἠγόρασα μέρος γῆς παρὰ τοῦ γείτονός μου, ὁ ὁποῖος εἶνε αὐτός καὶ ἀνασκάπτων τὸν ἀγρὸν τοῦτον εὗρον θησαυρὸν καὶ κατὰ συνείδησιν νομίζω, ὅτι δὲν μοὶ ἀνήκει, διότι Ἠγόρασα μόνον τὴν γῆν καὶ δὲν ἔχω οὐδὲν δικαίωμα ἐπὶ τοῦ θησαυροῦ. »

Ὁ ἕτερος τῶν χωρικῶν ὑπέλαθε:

« Καὶ ἐγὼ ἐν συνείδησει ὁμολογῶ, ὅτι οὐδὲν δικαίωμα ἔχω ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ τούτου. Δὲν κατέχωσα ἐγὼ τὸν χρυσὸν ἐν τῇ γῇ καὶ ἐπομένως δὲν εἶμαι κτήτωρ αὐτοῦ. Καὶ ἐπὶ πλέον ἐπώλησα εἰς τὸν γείτονά μου ὄχι μόνον τὸ εἶδος, ἀλλ' ἀκόμη καὶ τὰ ὑπὸ τὸ εἶδος. »

— Ἦδη, εἶπον ἡμῶς οἱ χωρικοὶ πρὸς τὸν δικαστὴν, ἀποφασίσατε μεθ' ὅλης τῆς δικαιοσύνης εἰς ποῖον ὁ θησαυρὸς ἀνήκει.

Ὁ δικαστὴς τοῖς ἀπεκρίθη:

α Ἐμαθον ὅτι ὁ υἱὸς ἐνός ἐξ ὑμῶν, ἐπιθυμῶν νὰ νυμφευθῇ τὴν κόρην τοῦ ἐτέρου. Καλῶς λοιπὸν, ὡσαύτε τὸν θησαυρὸν εἰς τὰ δύο ὑμῶν τέκνα αὕτη θὰ εἶνε ἡ προῖξ αὐτῶν. »

Οἱ καλοὶ ἄνθρωποι ὑπεσχέθησαν νὰ πράξωσιν οὕτω καὶ ἐπέστρεψαν περιχαρεῖς.

Εἰς ξένος παρευρεθεὶς κατὰ τὴν οἶκον ταύτην ἐμεινεν ἐκπεπληγμένος . . .

« Πῶς! ἔλεγεν ἐν τῇ χώρῃ μου θὰ συνέβαινον ἄλλως τὰ πράγματα. Ὁ ἀγοραστὴς δὲν θὰ εἶχε ποτὲ τὴν ἰδεάν νὰ ὀδῶσῃ εἰς τὸν πωλήσαντα οὐδὲ τὸ ἕκαστόν ἐκ τοῦ πλουσίου τούτου εὐρήματα καὶ θὰ ἐτήρει μυστικὴν τὴν ἀνεύρεσιν τοῦ θησαυροῦ. »

Ἐὰν ἐμάνθανεν, ἀφ' ἐτέρου, ὁ πωλήσας τὸν ἀγρὸν τὴν ἀνεύρεσιν τοῦ χρυσοῦ θὰ ἐνήγε τὸν εὐρετὴν καὶ θὰ ἐξήτει τὸν χρυσὸν αὐτοῦ θὰ ἐφερεν ἐνστασιν ὅτι προῦπήρξε ὁδὸς ἐν τῇ ἀγορᾷ τοῦ κτήματος, ὅτι ὄπλα δὴ ὁ ἀγοραστὴς προεγνώριζε τὴν ὑπαρξίν τοῦ χρυσοῦ καὶ ἠγόρασε τὸ κτήμα ἀπατήσας οὕτω τὸν πωλητὴν καὶ εἰς ἀπόδειξιν θὰ ἔφερε τὴν κατεσκευασμένην τοῦ κτήματος ἀγοράν. Ἐννοητέον ὁμοῦς ὅτι ἠδικήνεκα τῶν πολλῶν μαρτυρικῶν ἀποδείξεων θὰ διήρκει ἐπὶ μακρὸν καὶ τὰ δικαστικά ἐξοδα θὰ ἦσαν περισσότερα τοῦ ἀνευρεθέντος θησαυροῦ. »

Ὁ δικαστὴς ἐκπληκτὸς ἠρώτησε τὸν ξένον:

« Ὁ ἥλιος φωτίζει ὡσαυτως ἐν τῇ χώρῃ σας;

— Βεβαίως, ἀπήντησεν ὁ ξένος.

— Καὶ βρέχει ἐπίσης;

— Ἀναμφιβόλως, ἀπεκρίθη καὶ πάλιν.

— Τοῦτο μὲ ἐκπλήσσει! ἐφώνησεν ὁ δικαστὴς. Ἄλλ' ὑπάρχουσιν ἴσως καὶ ἀγελάδες καὶ πρόβατα ἐν τῇ χώρῃ σας;

— Ὑπάρχουσι πολλὰ ἀπήντησεν ὁ ἀγνωστος.

— Ἄ! τώρα ἐννοῶ, λέγει ὁ δικαστὴς μειδιῶν, ἀναμφιβόλως χάριν τῶν ἀθῶων ζώων ὁ Θεὸς φωτίζει καὶ θερμαίνει διὰ τοῦ ἡλίου τὴν χώραν ταύτην καὶ ῥίπτει βροχὴν εἰς αὐτήν διότι τῇ ἀληθείᾳ οἱ ἐν αὐτῇ οἰκοῦντες ἄνθρωποι εἰσὶν ἀνάξιοι τοιαύτης εὐεργεσίας!

Ὁ ΔΕΚΑΠΕΝΤΑΕΤΗΣ ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ

[Συνέχεια ἴδε τεῦχος ιε', σελίδα 236]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'

Τὰ καθ' ὁδόν.

Μετὰ τινας φόβου, δικαίου ἄλλως τε, ὁ Ντίκ-Σάντ ἀναβὰς τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ κατὰ τριακόσια βήματα εἰσῆλθεν εἰς τὸ πυκνὸν ἄσος, τοῦ ὁποῖου οἱ σύντροφοί του καὶ αὐτὸς ἐμελλον, ἐπὶ δέκα ἡμέρας, ν' ἀκολουθήσωσι τὰς δυσβάτους ἀτραπούς.

Ἐξ ἐναντίου ἡ κυρία Βελντόν δὲν ἐφοβεῖτο, ἂν καὶ ἦτο μήτηρ καὶ γυνὴ καὶ ἐπρεπε ἐπομένως νὰ φοβῆται διπλασίως.

Δύο σπουδαιότατοι λόγοι ὑρίσταντο εἰς τὸ νὰ καθουχάσωσιν αὐτήν: τὸ μὲν, ὅτι οἱ λειμῶνες οὗτοι δὲν ἦσαν ἐπικίνδυνοι οὔτε ἐνεκα τῶν ἰθαγενῶν, οὔτε ἐνεκα τῶν θηρίων: τὸ δὲ, διότι ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἀρῆ ὁδηγοῦ, ἔχοντος πεποίθησιν εἰς ἐαυτὸν ὁποῖαν ἐφαίνετο ὅτι εἶχεν ὁ Ἀμερικανός, δὲν ἐφοβοῦντο ν' ἀποπλανηθῶσιν. Ἰδοῦ, ἡ διάταξις τῆς πορείας ἦν ἐμελλον νὰ ἀκολουθήσωσι κατὰ τὸ ταξιδεῖον ἐφ' ὅσον ἡδύναντο.

Ὁ Ντίκ-Σάντ καὶ ὁ Ἀρῆς, ἀμφότεροι ὠπλισμένοι, ὁ εἰς διὰ τοῦ μακροῦ τοῦ ὄπλου καὶ ὁ ἕτερος δι' ὄπλου Remington, ἦσαν ἐπὶ κεφαλῆς τῆς συνοδείας.

Κατόπιν εἶποντο ὁ Μπάτ καὶ ὁ Αὐγουστίνος ὁμοῦς ὠπλισμένοι δι' ὄπλου καὶ διὰ μαχαίρας. Κατόπιν εἶποντο ἡ κυρία Βελντόν καὶ ὁ μικρὸς Ἰάκωβος ἔριπποι: εἶπατα δὲ ἡ Νανά καὶ ὁ Τόμ.

Καὶ ὅπισθεν, ὁ Ἀκταίων φέρων τέσσαρα Remington καὶ ὁ Ἡρακλῆς φέρων πέλεκυν εἰς τὴν τὴν ζώνην, ἐφύλασσον τὰ νῶτα.

Ὁ Ντίγκος ἐπακινδρῶμαι καὶ πάντοτε ἀνήσυχος ἀνίγνευεν, ὅπερ δὲν διέφραγε τὴν προσοχὴν τοῦ Ντίκ-Σάντ. Οἱ τρόποι του ἠλλαζαν ἐπισθητικῶς ἀφ' ἧς ἡμέρας τὸ ναυάγιον τοὺς ἔρριψεν ἐπὶ τῆς ἀκτῆς ταύτης. Ἦτο ἀεικίνητος καὶ ἀπαύστως ἐμόρμαυεν ὑποκόπως καὶ μαλλὸν τεθλιμμένος ἢ ὀργίλος. Τοῦτο μάλιστα ὑπὸ πάντων παρετηρήθη, χωρὶς νὰ ἐξηγηθῇ ὑπ' οὐδενός.

Ὁ δὲ κύρ-Βενέδικτος ἐβαδίζεν ἐπίσης ἀτάκτως ὅσον ὁ Ντίγκος, καὶ σχεδὸν ἀχαλινώτως. Ἐχων τὴν ἐκ λευκοσιδήρου θήκην του ἀνηρημένην ἐν εἰδει τελαμῶνος, κρατῶν τὸ δίκτυόν του ἐν τῇ χειρὶ, τὸν δὲ μέγαν φακὸν ἐξηρημένον ἀπὸ τοῦ λαίμου, τοτὲ μὲν ὅπισθεν τοτὲ δὲ

πρὸς τὰ πρόσω, ἐφρευγεν ἀνὰ μέσον τῶν ὑψηλῶν χόρτων, ἐνεδρεῖων τὰ ὀρθόπτερα καὶ πᾶν ἄλλο ἔντομον εἰς ἀπτερον» μὲ κίνδυνον τοῦ νὰ ὀχηθῇ ὑπὸ ἰσθόλου τινός ὄφρατος.

Κατὰ τὴν πρώτην ὄραν τῆς πορείας ἡ κ. Βελντόν φοβουμένη, εἰκοσάκις τὸν προσεκαλεσε νὰ πλησιάσῃ, ἀλλ' οὐδὲν κατώρθωσε.

« Κύρ Βενέδικτε, ἐπὶ τέλος τῶ εἶπε, σὰς παρακαλῶ σπουδάζουσα νὰ μὴ ἀπομακρύνεσθε: λάβετε ὑπ' ὄψιν τὴν σύστασίν μου ταύτην, ἣτις εἶνε καὶ ἡ τελευταία. »

— Ἐν τούτοις, κυρία, ἀπήντησεν ὁ ἀνοικονόμητος ἐντομολόγος, ὅταν παρατηρήσω ἔντομόν τι. . .

— Ὅταν παρατηρήσῃτε ἔντομόν τι, ὑπέλαβεν ἡ κ. Βελντόν, θὰ πράξετε καλῶς νὰ τὸ ἀφήσῃτε νὰ τρέχῃ ἀτάραχον, ἄλλως θὰ μὲ ἀναγκάσῃτε νὰ σὰς ἀφαιρέσω τὴν θήκην!

— Νὰ μοῦ ἀφαιρέσῃτε τὴν θήκην! ἀνέκραξεν ὁ κύρ Βενέδικτος, ὡσανεὶ ἐπρόκειτο νὰ τοῦ ἀποσπάσωσι τὰ ἐντόσθια.

— Τὴν θήκην καὶ τὸ δίκτυόν σας, προσέθηκεν ἀμειλικτὸς ἡ κ. Βελντόν.

— Τὸ δίκτυόν μου, κυρία! Καὶ διατὶ ὄχι καὶ τὰ ματογαλιὰ μου; Δὲν θὰ τολμήσητε! Ὅχι! δὲν θὰ τολμήσητε!

— Καὶ αὐτὰ τὰ ματογαλιὰ σας, τὰ ὅποια ἐλησμόνησα! Σὰς εὐχαριστῶ, κύρ Βενέδικτε, διότι μοὶ ὑπεμνήσατε, ὅτι εἶχον τὸ μέσον τοῦτο, ὅπως σὰς καταστήσω τυφλόν, καὶ διὰ τούτου, νὰ σὰς ἀναγκάσω νὰ γείνητε σοφός!

Ἡ τριπλῆ αὕτη ἀπειλὴ ἔσχεν ὡς ἀποτέλεσμα νὰ ἐξαναγκάσῃ τὸν ἐντομολόγον, τὸν ἀνυπότακτον αὐτὸν κύριον, νὰ ἡσυχάσῃ, ἐπὶ μίαν περίπτου ὄραν. Εἶτα ἤρξατο αὐτὸς ἀπομακρυνόμενος καὶ, ἐπειδὴ τὰ αὐτὰ θὰ ἐπραττε καὶ ἄνευ δικτύου καὶ θήκης καὶ διοπτρῶν, ἐδέησε νὰ ἀφήσωσιν αὐτὸν νὰ πράττῃ ὡς ἤθελεν. Ἄλλ' ὁ Ἡρακλῆς ἐπεφορτίσθη νὰ τὸν προσέχῃ, καὶ συνεφωνήθη, ὅτι θὰ ἐλάμβανε τοιαύτην στάσιν ἀπέναντί του, ὁποῖαν ὁ κύρ-Βενέδικτος ἀπέναντι ἐντόμου, δηλαδὴ ὅτι θὰ τὸν συνελάμβανε, ἐν ἀνάγκῃ, καὶ θὰ τὸν ἐπανάφερε μετὰ τῆς αὐτῆς προσοχῆς καὶ φροντίδος, μεθ' ἧς καὶ ὁ ἕτερος τὸ σπανιώτερον τῶν λεπιδοπτέρων.

Τούτου συμφωνηθέντος, δὲν ἐφρόντιζον πλέον περὶ τοῦ κύρ-Βενέδικτου.

Ἡ μικρὰ συνοδεία ἦτον, ὡς εἶδομεν, καλῶς

ὄπλισμένη καὶ ἐτοίμη κατὰ παντός ἐνδεχομένου κινδύνου. Ἄλλ', ὡς ἐπανελάμβανεν ὁ Ἄρῆς, δὲν εἶχον ἄλλην νὰ φοβῶνται συνάντησιν, εἰ μὴ τὴν τῶν νομάδων Ἰνδῶν, καὶ πιθανῶς μηδὲ τούτους.

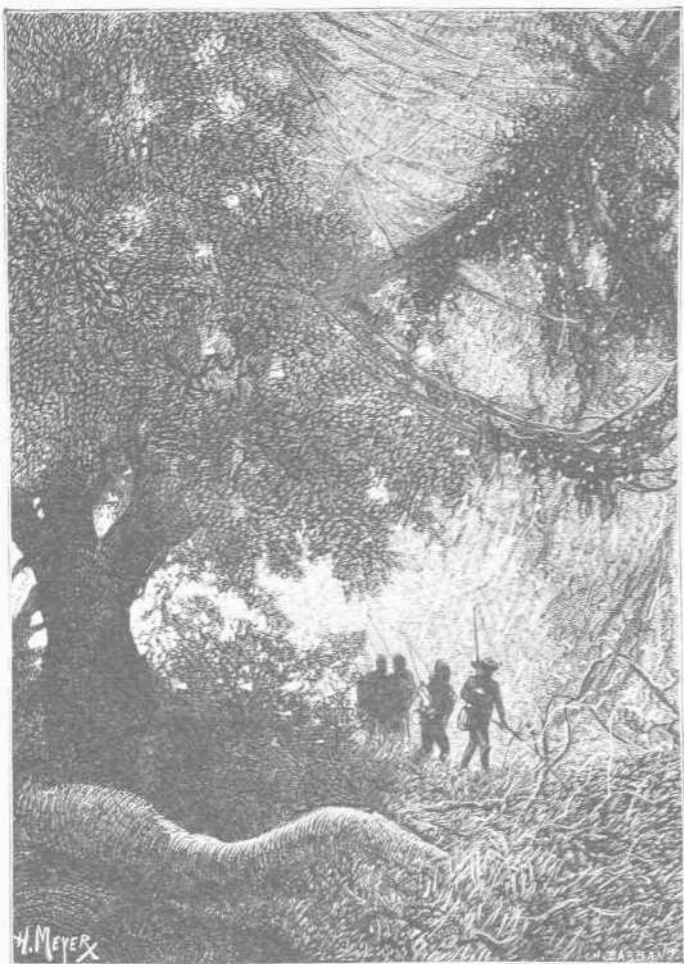
Ἐν πάσῃ ὁμῶς περιπτώσει αἱ ληθηθεῖσαι προφυλάξεις ἤρουν ὅπως ἀποσοθήσωσι τὸν κίνδυνον τοῦτον. Αἱ διὰ μέσου τοῦ πυκνοῦ δάσους ἀγούσαι ἀτραποὶ δυσκόλως ἐπέτρεπον τὴν διαβάσιν. Ὅθεν ὁ

Ἄρῆς καλῶς ὑπελόγησε τὸ διαστήμα ὁρίσας μόνον εἰς πέντε ἢ ἕξ μίλλια τὸν μέσον ὁρόμον, ὃν θὰ ἔκρινεν ὁ μικρὸς ὄμιλος ἐν δώδεκα ὥρων πορείᾳ.

Ὁ καιρὸς ἦτο ὠραιότατος. Ὁ ἥλιος ἀνῆρχετο πρὸς τὸ ζενίθ, σκορπίζων ἀπλείτως τὰς σχεδὸν καθέτους αὐτοῦ ἀκτῖνας. Τοιαύτη θερμότης ἐν πεδιάδι θὰ ἦτο ἀφόρητος, ὁ Ἄρῆς ἐφρόντισε νὰ κάμῃ τὴν παρατήρησιν ταύτην, ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἀδιαχώρητον καὶ ἀτελεύτητον ταύτην σειράν τῶν κλάδων ὑφίσταντο αὐτὴν εὐκόλως καὶ ἀτιμωρητεῖ.

Τὰ πλείστα τῶν δένδρων τοῦ δάσους ἐκείνου ἦσαν ἀγνωστα τὸ

σον τῆ κ. Βελντόν, ὅσον καὶ τοῖς συντρόφοις αὐτῆς λευκοῖς ἢ μαύροις. Ἐν τούτοις ὁ εἰδήμων ἤθελε παρατηρήσει, ὅτι ἦσαν ἄξια λόγου μᾶλλον διὰ τὸ ποῖόν αὐτῶν ἢ διὰ τὸ μέγεθος. Ἐνταῦθα ἐφύετο ἡ «Βαυχινία» μὲ τὸ σίσηραῦν τῆς ζύλον, ἐκεῖ τὸ «μολομπι» παρεμφερές πρὸς τὸ πτερόκαρπον, ζύλον στερεὸν ἄμικ καὶ ἐλαφρόν, καταλλήλον πρὸς κατασκευὴν κωπῶν καὶ οὕτως τὸ στέλεχος ἦν περιεχυμένον ὑπὸ ῥητίνης ἀφθόου· ἀπωτέρω «χρυσόξυλα» βρισθόντα χρωστικῆς ὕλης καὶ ἄλλα. Ὁ Ντίκ-Σάντ ἠρώτα τὸν Ἄρῆν τὸ ὄνομα τῶν διαφόρων ἐκείνων οὐσιῶν.

Ὁ Ντίκ-Σάντ εἰσέδυσεν ἐντὸς τοῦ πυκνοῦ δάσους

« Δὲν ἤλθες λοιπὸν ποτε εἰς τὰς χώρας τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς; τὸν ἠρώτησεν ὁ Ἄρῆς πρὶν ἢ ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ἐρώτησιν αὐτοῦ.

— Οὐδέποτε, ἀπεκρίθη ὁ δόκιμος, οὐδέποτε κατὰ τοὺς πλοῦς μου ἔσχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπισκερθῶ τὰς ἀκτὰς ταύτας καὶ, ἀληθῶς εἰπεῖν, οὐδεὶς μέχρι τοῦδε, νομίζω, μοὶ ἀνέφερε περὶ τῶν χωρῶν τούτων μετ' ἀκριβοῦς γνώσεως αὐτῶν.

— Ἀλλὰ τοῦλάχιστον περιηγήθητε τὰς ἀκτὰς τῆς Κολομβίης, τῆς Χιλῆς ἢ τῆς Παταγονίας;

— Ὅχι, οὐδέποτε.

— Ἄλλ' ἡ κ. Βελντόν ἐπισκέφη ἴσως τὸ μέρος τοῦτο τῆς νέας Ἠπείρου. Οἱ Ἀμερικανοὶ δὲν φοβούνται τὰ ταξείδια καὶ, ἀναμφιβόλως...

— Ὅχι, κύριε Ἄρῆ, ἀπάντησεν ἡ κ. Βελντόν. Τὰ ἐμπορικὰ συμφέροντα τοῦ συζύγου μου μόνον τὴν Νέαν Ζηλανδίαν ἠνάγκασαν νὰ ἐπισκερθῇ, καὶ μόνον ἐκεῖσε ἔσχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ τὸν συνοήσω. Οὐδεὶς ἐξ τμηῶν γνωρίζει τὸ ρητῆμα τοῦτο τῆς κάτω Βελιθίας.

— Καὶ λοιπὸν, κ. Βελντόν, θὰ ἴδῃτε μετὰ τῶν συντρόφων ὑμῶν παράδοξον τόπον, ὅπως διαφορὸν τῶν χωρῶν τῆς Περουσίας, τῆς Βραζιλίας ἢ τῆς Ἀργεντινῆς Δημοκρατίας. Ἡ Χλωρίς καὶ ὁ Φάινος ἐκπλήττουσι τὸν φυσιοδίτην. Ὡ! δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἐναυαγήσατε εἰς καλὸν τόπον, καὶ ἂν ποτε ἐπιτρέπεται νὰ εὐχαριστήσῃ τις τὴν τύχην...

— Θέλω νὰ πιστεύω ὅτι δὲν μὰς ὠδήγησεν ἡ τύχη ἢ τὸ μαρτύριον, κύριε Ἄρῆ, ἀλλ' ὁ Θεός.

— Ὁ Θεός! ναι! ὁ Θεός! ἀπεκρίθη ὁ Ἄρῆς διὰ τόνου φωνῆς ἀνθρώπου μηδὲν ἀποδεχομένου τὴν ἐπέμβασιν τῆς προνοίας εἰς τὰ πράγ-

ματα τοῦ κόσμου τούτου.

Διό, ἐπειδὴ οὐδεὶς ἐν τῇ μικρᾷ συνοδείᾳ ἐγνώριζε τὸν τόπον οὔτε τὰ προϊόντα αὐτοῦ, ὁ Ἄρῆς εὐχαρίστως κατωνόμασε τὰ περιεργότερα τοῦ δάσους δένδρα.

Τῇ ἀληθείᾳ, ἦτο λυπηρόν, ὅτι ὁ κύρ-Βενέδικτος πρὸς τὸν ἐντομολόγον δὲν ἀπηγγέλλετο καὶ τὸν βοτανικόν! Ἄν δὲν εἶχεν εὐρῆ μέχρι τοῦδε

σπάνια ἐντομα ἢ νέα, ὠραία ὁμῶς θὰ ἔκρινεν ἀνακαλύψεις ἐν τῇ βοτανικῇ. Ὑπῆρχον ἐν ἀφθονίᾳ παντοειδῆ φυτὰ, ὧν ἡ ὑπαρξίς ἐδὲν εἶχεν εἰσέτι καταρρωθῆ νὰ ἀποδειχθῇ ἐν τοῖς τροπικοῖς ἔθνεσι τοῦ Νέου Κόσμου. Ὁ κύρ-Βενέδικτος ἐπομένως θὰ συνέσειεν ἀναμφιβόλως τὸ ὄνομα τοῦ μετὰ τοιαύτης τιμῆς ἀνακαλύψεως. Ἀλλὰ δὲν ἤγαπα τὴν βοτανικὴν, καὶ οὐδὲν ἐξ αὐτῆς ἐγνώριζε. Καὶ μάλιστα εἶχεν ἀντιπαθεῖν—φυσικῶ τῷ λόγῳ—πρὸς τὰ ἄνθη ἐπὶ τῇ προσάσει, ὅτι τινα ἐξ αὐτῶν ἔχουσι τὸ θράσος νὰ καθεύρωσι τὰ ἐντομα ἐντὸς τοῦ κάλυκος αὐτῶν καὶ νὰ δηλητηριαζώσιν αὐτὰ διὰ τοῦ ἰσθμοῦ αὐτῶν χυμοῦ. Τὸ δάσος καθίστατο ἐνίοτε βαλτώδες. Ἡσθάνετο δὲ τις ὑπὸ τοὺς πόδας δίκτυον ὅλον βυακίων δυσβάτων πολλῶν.

Ἐπὶ τῶν ὄχθων αὐτῶν ἐφύοντο πληθεὺς καλῶν, οὗς ὁ Ἄρῆς ὠνόμασε παπύρους. Καὶ δὲν ἠπατάτο, διότι τὰ πόδια ταῦτα φυτὰ ὑπῆρχον ἄφθονα παρὰ τὰς ὑγρὰς ὄχθας τῶν ποταμιῶν.

Εἶτα, μετὰ τὸ τέλμα, ἡ συστάς τῶν δένδρων κατελάμβανεν αὐτὴς τὰς στενάς ἀτραπούς τοῦ δάσους.

Ὁ Ἄρῆς εἶδει τῇ κ. Βελντόν καὶ τῷ Ντίκ-

Σάντ ὠραιότατους ἐβένους, μᾶλλον εὐμεγέθεις τοῦ κοινῶ ἐβένου, παρέχοντας ζύλον μελάντερον καὶ σκληρότερον ἢ τὸ τοῦ ἐμπορίου. Ἀκολουθῶς παρετήρησαν τὰ μαγγοφόρα πολυπληθῆ καὶ ταῦτα, ἂν καὶ πολὺ ἀπέιχον τῆς θαλάσσης. Τὸν κορμὸν καὶ τοὺς κλάδους καλύπτοντα τὰ δένδρα ταῦτα ὑπὸ λειχηνῶς τινος ἐν εἴδει σισύρας βεβαμμένης, ἡ δὲ παχεῖα αὐτῶν σκιά καὶ εἰ γλυκεῖς καρποὶ καθιστῶσι τὰ δένδρα ταῦτα πολύτιμα· καὶ ἐν τούτῳ, ὡς ἐνηγήθη ὁ Ἄρῆς, οὐδὲ εἰς ἰθαγενῆς ἐτολμησέ ποτε νὰ διαδώσῃ τὸ εἶδος αὐτῶν.

Τὸ δάσος καθίσταται βαλτώδες.

« Ὁ φυτεῦν μαγγοφόρον δένδρον ἀποθνήσκει! » Τοιαύτη εἶνε ἡ δεισιδαιμονία παρωμῖα τοῦ τόπου.

Κατὰ τὸ δεύτερον ἡμῶν τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ὁδοπορίας, ὁ μικρὸς ὄμιλος, μετὰ μικρὰν κατά τὴν μεσημβρίαν ἀνάπαυλαν, ἤρξατο ἀναβαίνων ἐπικλινέσθαι εἰς ἕνα εὐδαφὸς, εἶδος κυματοειδοῦς ὄροσειοῦ συνδέοντος τὴν πεδιάδα πρὸς τὸ ὄρος. Ἐκεῖ, τὰ δένδρα κατ' ἀραιότερα διαστήματα κείμενα καὶ ποτε συνηνωμένα ἐν

σουλῶν, ἤθελον καθιστᾶν τὴν πορείαν εὐχερῆστεραν ἂν μὴ τὸ εὐδαφὸς ἐκαλύπτετο ὑπὸ ποσῶν φυτῶν. Ἡ βλάστησις ἐραίνετο ἦττον ὑλομανῆς ἢ ἐν τῇ κάτῳ κοιλάδι τοῦ ποταμίου, ἀλλὰ καὶ τοιαύτη ὑπερέιχε τὴν τῶν εὐκρατῶν χωρῶν τοῦ Ἀρχαίου καὶ Νέου Κόσμου. Τὸ ἰνδικὸν ἐφύετο ἐκεῖ ἀφθόνως καὶ κατὰ τὸν Ἄρῆν, τὸ φυτὸν τοῦτο ἐξελαμβάνετο δικαίως ὡς τὸ ἐπικρατέστερον τῆς χώρας. Ἐγκατελιμπάνετο ποτε ἀγρὸς τις καὶ ἔμενε χέρσος; τὸ παράσιτον τοῦτο, ἐξ ἴσου ὀλιγορούμενον καὶ ὁ σκόλυμος ἢ ἡ κνίση, ἐπέλαμβάνετο αὐτοῦ ἀμέσως.

Ἐν δένδρον δὲ ἐφαίνετο ἐλλείπον ἐκ τοῦ δάσους ἐκείνου, ἃν καὶ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχη κοινότητα ἐν τῷ τμήματι τούτῳ τῆς νέας ἡπείρου. Καὶ τοῦτο ἦτο τὸ δένδρον ὅπερ παρέχει τὸ καουτσούκ.

Ὁ Ντίκ Σάντ εἶχεν ἴσα ἴσα ὑποσχέθη εἰς τὸν φίλον του Ἰάκωβον νὰ τῷ δεῖξῃ δένδρον ἀπὸ καουτσούκ. Μεγάλῃ λοιπὸν ἀπάτη διὰ τὸ μαιράκιον, ὅπερ ἐφαντάζετο ὅτι τὰ διαφύρα ἐξ ἐλαστικῶν ἀθύρματα ἐφύοντο φυσικώτατα ἐπὶ τῶν δένδρων ἐκείνων. Παρεπονείτο.

« Ἐχε ὑπομονήν, μικρὲ μου, τῷ εἶπεν ὁ Ἀρῆς. Θὰ ἀπαντήσωμεν τοιαῦτα καουτσούκ καὶ κατὰ ἑκατοστάς, εἰς τὰ περίξ τῆς χώρας ταύτης.

— Ὡραία, ἐλαστικὰ πολὺ; ἠρώτησεν ὁ μικρὸς Ἰάκωβος.

— Ἐκ τῶν ἐλαστικωτάτων. Λάβε ἐντοσούτω μίαν ὀπώραν διὰ νὰ καταπαύσῃς τὴν δίψαν σου.»

Καί, ταῦτα λέγων, ὁ Ἀρῆς συνέλεξεν ὀλίγους καρπούς παρεμφερεῖς κατὰ τὸ εὐχρημον καὶ γλυκὺ πρὸς τὰ βοδάκινα.

« Εἰσθε βέλκιος, κύριε Ἀρῆ, ἠρώτησεν ἡ κ.

Βελντόν, ὅτι ὁ καρπὸς οὗτος δὲν εἶνε ἐπιβλαβής; — Κυρία Βελντόν, θὰ σας καθησυχάσω, ἀπήντησεν ὁ Ἀμερικανὸς καταβροχιζῶν συνάμα ἕνα ἐκ τῶν καρπῶν ἐκείνων. Εἶνε καρπὸς μαγγιοφόρου.»

Καὶ ὁ μικρὸς Ἰάκωβος ἄνευ ἄλλων παρακλήσεων ἠκολούθησε τὸ παράδειγμα τοῦ Ἀρῆ. Εἶπε δὲ ὅτι ὁ καρπὸς οὗτος ἦτο κάλλιστος, καὶ τὸ δένδρον πάραυτα περιήλθεν εἰς τὴν κατοχὴν τῶν ὀδοιπόρων.

Τὰ μαγγιοφόρα ταῦτα ἀνήκουσι εἰς τὸ εἶδος τῶν δένδρων, ὧν οἱ καρποὶ ὀριμαίονται κατὰ

μάρτιον καὶ ἀπρίλιον, ἐνῷ ἄλλα κατὰ σεπτέμβριον καὶ ἐπομένως οἱ καρποὶ οὗτοι ἦσαν ὀριμοὶ πλέον.

« Ναὶ! ὦραϊος, καλὸς, γλυκὺς, καρπὸς! ἔλεγεν ὁ μικρὸς Ἰάκωβος ἔχων πλήρες τὸ στόμα. Ἄλλ' ὁ φίλος μου Ντίκ μου ὑποσχέθη καουτσούκ καὶ τὰ θέλω!

— Θὰ ἔχῃς, Ἰάκωβέ μου, ἀπήντησεν ἡ κ. Βελντόν, ἀφοῦ ὁ κύριος Ἀρῆς σοὶ τὸ βεβαίονει.

— Ἄλλ' ὁ Ντίκ, ὁ φίλος μου, μοὶ ὑποσχέθη καὶ ἄλλο!

— Τί λοιπὸν ὑποσχέθη ὁ φίλος Ντίκ; ἠρώτησεν ὁ Ἀρῆς μειδιῶν.

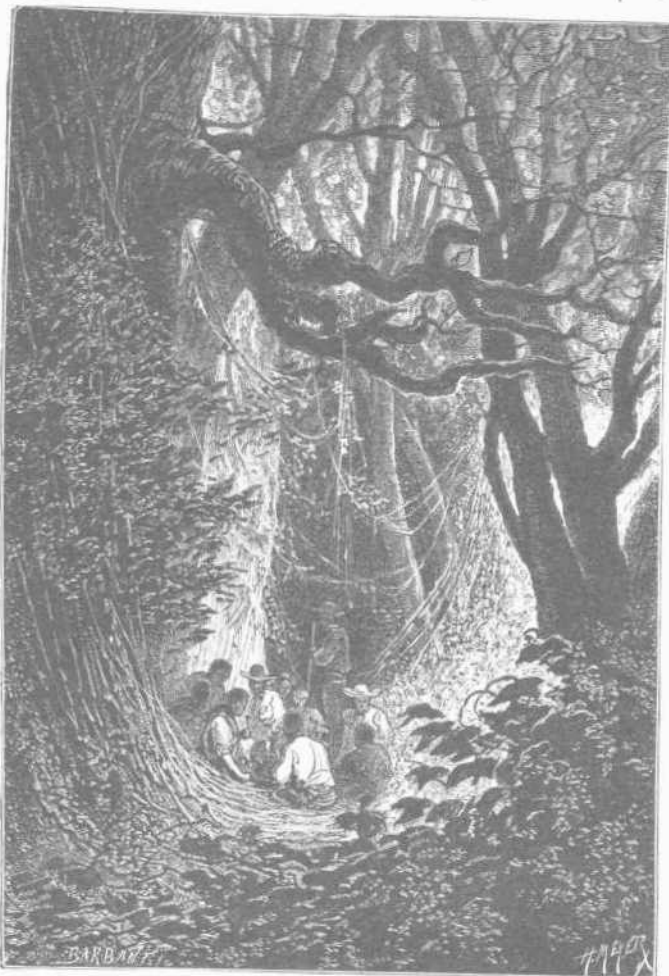
— Μυιοτροχιλοὺς, πτηνὰ μικρὰ ὡς μυῖαι.

— Θὰ ἔχῃς καὶ ταῦτα μικρὲ μου, ἀλλὰ βραδυτέρων, διότι ἀπέχομεν ἀκόμη πολὺ ἐκ τοῦ μέρους ἐκείνου, ἀπήντησεν ὁ Ἀρῆς.

Ὁ μικρὸς Ἰάκωβος δικαίως ἐζήτησε τινὰ ἐκ τῶν θελατικῶν ἐκείνων κολυβρίων, διότι εὕρισκετο ἐν χώρῳ ἐνθα εἶδε νὰ ὑπάρχωσιν ἐν ἀφρονίᾳ. Οἱ Ἰνδοὶ ἐπέδαψίλευσαν τὰ ποιητικώτερα τῶν ὀνομάτων εἰς

τὰ ὠραία ταῦτα ὄντα τοῦ κόσμου τῶν πτηνῶν. Καλεῖται δὲ αὐτὰ ἢ « ἀκτῖνας » ἢ « κόμην τοῦ ἡλίου. » Ἐδῶ, « ὁ μικρὸς βασιλεὺς τῶν ἀνθέων » ἐκαὶ « τὸ οὐράνιον ἄνθος ὅπερ ἐν τῇ πτήσει του ἐρχεται νὰ θωπεύσῃ τὸ ἐπίγειον ἄνθος. » Ἡ « ἢ ἐκ πολυτίμων λίθων ἀνθοδέσμη, ἣτις ἀκτινοβολεῖ εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας! » Δύναται τις μάλιστα νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἡ φαντασία αὐτῶν ἐφεύρε νέων ὀνομασίαν ποιητικὴν δι' ἕκαστον τῶν ἑκατὸν πενήκοντα εἰδῶν τῶν ἀποτελούντων τὴν θαυμασίαν ταύτην φυλὴν τῶν κολυβρίων.

Ἐν τούτοις ὅσον δὴποτε πολυάριθμα καὶ ἂν

Τὸ δειπνον ἠτοιμάσθη ἀμέσως.

ἦσαν τὰ πτηνὰ ταῦτα ἐν τοῖς δάσει τῆς Βολιβίας, ὁ μικρὸς Ἰάκωβος ἐδέησε νὰ εὐχαριστηθῇ ἀπαξ ἐτι ἐκ τῆς ὑποσχέσεως τοῦ Ἀρῆ. Κατὰ τὸν Ἀμερικανόν, εὕρισκοντο εἰσέτι ἐγγύτατα τῆς παραλίας τὰ δὲ κολυβρία δὲν ἠγάπων τὰς παρὰ τὸν Ὠκεανὸν ἐρήμους ἐκείνας. Ἡ παρουσία τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἐφόβιζεν αὐτὰ, καὶ εἰς τὴν ἔπαυλιν δὲν ἤκουε τις, καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, ἢ τὸ « τέρ τέρ » αὐτῶν καὶ τὸν βόμβον τῶν πτερῶν των.

« Ἄ! πόσον ἐπιθύμουν νὰ εἶμαι ἐκαὶ! » ἀνέκραξεν ὁ μικρὸς Ἰάκωβος.

Τὸ ἀσφαλίστερον δὲ μέσον νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν ἔπαυλιν τοῦ Ἁγίου-Εὐτυχίου, ἦτο νὰ μὴ σταθῶσι καθ' ὁδόν, ἀλλὰ νὰ προχωρῶσι διηνεκῶς. Ἡ κ. Βελντόν λοιπὸν μετὰ τῶν συντρόφων τῆς ἐδαπάνων ἐλάχιστον μόνον χρονικὸν διάστημα διὰ τὴν ἀπολύτως ἀναγκασίαν ἀνάπαυσιν.

Τὸ δάσος ἠλλάσσει ἤδη ὄψιν. Μεταξὺ τῶν δένδρων ἐξεστεινόντο τῆδε κάκεισε εὐρύτατοι χώροι ἄδενδροι κατάρυτοι ὑπὸ ποικίλων χόρτων καὶ θάμνων ἀνά μέσων τῶν ὁποίων ὑψοῦντο τεμάχια ἐρυθροῦ γρανίτου καὶ πρασίνου, στίλβοντα ὡς λίθοι πολυτίμοι εἰς τὴν λάμπιν τοῦ ἡλιακοῦ φωτός.

Πρὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου ἡ μικρὰ συνοδεία εὕρισκετο ὀκτῶ μίλις ἀπὸ τοῦ σημείου τῆς ἀναχωρήσεως. Ἡ πορεία αὕτη ἐγένετο ἄνευ τινος σεμβεθηκότος καὶ δὴ ἄνευ μεγάλου κόπου. Εἶνε ἀληθές ὅτι διήρχοντο τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ ἔρρου καὶ ἀναμφιβόλως ἡ ἐπομένη πορεία θὰ ἦτο τραχυτέρα.

Κατὰ κοινήν γνώμην ἀπεφάσισαν νὰ σταθῶσιν εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο. Ἐπρόκειτο λοιπὸν οὐχὶ νὰ στρατοπεδεύσωσιν ὀριστικῶς, ἀλλὰ νὰ προετοιμάσωσιν ἀπλῶς τὰ τοῦ ὕπνου. Εἰς φύλαξ, ἀλλασσόμενος κατὰ ὄψον, ἤρκει ὅπως ἐπαγρυπνῆ τὴν νύκτα, ἀφοῦ μάλιστα δὲν εἶχον νὰ ροδῶνται μήτε τοὺς Ἰθαγενεῖς, μήτε τὰ θηρία.

Ὡς κατάλυμα δὲ καὶ στέγην ἐξέλεξαν τεράστιον τὸ μέγεθος μαγγιοφόρον δένδρον, οὐτινος οἱ εὐρεῖς κλάδων, πυκνόφυλλοι, ἐσχημάτιζον φυσικὸν θόλον. Ἐν ἀνάγκῃ ἠδύναντο νὰ κατακλιθῶσιν, ὡς ἐν φωλεαῖς, ἐντὸς τῶν φυλλωμάτων του.

Μόνον, κατὰ τὴν ἀριξίν τοῦ βιλλου, θορυβωδεστάτη συναυλία ἀντήχησεν ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ δένδρου.

Τὸ μαγγιοφόρον ἐχρησίμευεν ὡς κατοικία εἰς ἀποικίαν ὅλην ψιττακῶν ραιῶν, φλυάρων, φιλερίδων, ἀγρίων πτηνῶν μαχομένων πρὸς ἄλλα πτηνὰ ἂν δὲ θελήσῃ τις νὰ κρίνῃ περὶ αὐτῶν λαμβάνων ὡς ὑπόδειγμα τοῦ ψιττακοῦ οὗς οἱ ἐν Εὐρώπῃ τηροῦσιν ἐν κλωβαῖς, ἤθειεν μεγάλως ἀπαιτηθῆ.

Τοιοῦτον δὲ θόρυβον προξένουν οἱ ψιττακοὶ οὗτοι, ὥστε ὁ Ντίκ Σάντ ἐσκέφθη νὰ πυροβο-

λήσῃ κατ' αὐτῶν, ὅπως τοὺς ἀναγκάσῃ νὰ σιγήσωσιν ἢ νὰ τραπῶσιν εἰς φυγὴν. Ἄλλ' ὁ Ἀρῆς τὸν ἀπέτρεψε, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι ἐν ταῖς ἐρήμοις ἐκείναις προτιμότερον ἦτο νὰ μὴ ἐξαγγέλῃ τις τὴν παρουσίαν του δι' ἕκ πυροσκοροτήσεως πυροβόλου ὄπλου.

« Διέλθωμεν ἀθροῦτως, εἶπεν, καὶ θέλωμεν διέλθει ἀκινδύνως. »

Τὸ δειπνον ἠτοιμάσθη ἀμέσως, χωρὶς μάλιστα νὰ λάθωσιν ἀνάγκην νὰ προδῶσιν εἰς τὴν ἐψησιν τῶν τροφῶν, καθότι συνέκειτο ἐκ μελιπήκτων καὶ διπυρίτου ἄρτου. Ρύαξ δὲ δικυγῆς, ὅστις ὀφειδεῖται ἐκὺλιε τοῦ νάμα του ἀνάμεσον παχίας χλόης, παρέσχεν εἰς τοὺς ὀδοιπόρους τὸ πόσιμον ὕδωρ, ὅπερ ἔπιον μετ' ὀλίγον σταγόνων βουμίου. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐπιδόροια, εἶχον πλησίον τὸ μαγγιοφόρον δένδρον, με τοὺς εὐχύμους αὐτοῦ καρπούς, οὗς οἱ ψιττακοὶ δὲν ἀφήκον νὰ συλλέξωσι χωρὶς νὰ διαμαρτυρηθῶσι διὰ τῶν ἀποτροπαίων αὐτῶν κραυγῶν.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ δειπνου, τὸ σκότος τῆς νυκτὸς ἤρξατο ἐπερχόμενον. Ἡ σκιά ἀνέβη ἠρέμα ἀπὸ τοῦ ἐδάφους πρὸς τὴν κορυφὴν τῶν δένδρων, ὧν τὸ φύλλωμα ἀπεσπάσθη πάραυτα ὡς τις λεπτὴ κατατομὴ ἐπὶ τοῦ φωτεινοτέρου ἐπιπέδου τοῦ οὐρανοῦ. Τὰ πρῶτα ἄστρα ἐφαίνοντο ὡς λάμποντα ἄνθη, στίλβοντα εἰς τοὺς ἀκρίμονας τῶν τελευταίων κλάδων. Ὁ ἄνεμος ἐκόπαζε καθ' ὅσον προέβαιεν ἡ νύξ καὶ δὲν ἤκουετο ὁ ψίθυρος τῶν φύλλων. Καὶ αὐτοὶ οἱ ψιττακοὶ εἰσέγησαν. Ἡ φύσις ἐμελλε νὰ ἀποκοιμηθῆ καὶ προσεκάλει πᾶσαν ζῶσαν ὑπαρξίν νὰ ἀκολουθήσῃ αὐτὴν ἐν τῷ βαθεῖ τούτῳ ὕπνῳ.

Αἱ πρὸς κατακλίσειν προπαρκασκευαὶ ἐννοεῖται ὅτι ἦσαν στοιχειώδεις.

« Δὲν θὰ ἀνάψωμεν πυρὰν διὰ τὴν νύκτα; ἠρώτησεν ὁ Ντίκ Σάντ τὸν Ἀμερικανόν.

— Πρὸς τί ἡ πυρὰ; εἶπεν ὁ Ἀρῆς. Εὐτυχῶς αἱ νύκτες δὲν εἶνε ψυχραὶ, τὸ δὲ τεράστιον μαγγιοφόρον ἡμῶν θὰ προφυλάξῃ τὸ ἐδάφος ἀπὸ πάσης ἐξατμίσεως. Δὲν ἔχομεν νὰ φοβηθῶμεν οὔτε τὸ ψῦχος, οὔτε τὴν ὑγρότητα. Σοὶ ἐπαναλαμβάνω, νεαρέ μου φίλε, ὅτι σοὶ εἶπον πρὸ μικροῦ! Διέλθωμεν ἄγνωστοι. Οὔτε πυρὰν, οὔτε πυροβολισμόν, ἐὰν εἶνε δυνατόν.

— Νομίζω, εἶπεν ἡ κ. Βελντόν, ὅτι δὲν ἔχομεν νὰ φοβώμεθα τοὺς ἰνδοὺς, μὴδ' ἀπ' αὐτοὺς ἐτι τοὺς διατρέχοντες τὰ δάση, περὶ ὧν ἐλαλήσατε, κ. Ἀρῆ. Ἄλλὰ δὲν ὑπάρχουσιν ἄλλοι ὄρκοι, τετράποδες, οὗς ἡ θεία τῆς πυρᾶς θὰ συνετέλει ὅπως ἀπομακρύνῃ;

— Κυρία Βελντόν, ἀπεκρίθη ὁ Ἀμερικανός. Μεγάλῃ περιποιεῖτε τιμὴν εἰς τὰ θηρία τοῦ τόπου τούτου! Ἄληθῶς! Περισσότερον αὐτὰ φοβούνται τὸν ἄνθρωπον, ἢ οὗτος ἐκεῖνα!

— Εὐρισκόμεθα ἐντὸς δάσους, εἶπεν ὁ Ἰάκωβος, καὶ ὑπάρχουσι πάντοτε ζῶα ἐντὸς τῶν δασῶν!

— Ὑπάρχουσι δάση καὶ δάση, μικροῦλη μου, καθὼς ὑπάρχουσι ζῶα καὶ ζῶα! ἀπήντησε γελῶν ὁ Ἀρῆς. Σκέφθητε, ὅτι εὐρίσκεσθε ἐν μίῳ ἐκτεταμένῳ παραδείσῳ. Τῆ ἀληθείᾳ, οὐχὶ ἀδίκως οἱ Ἰνδοὶ ἀποκαλοῦσι τὴν χώραν ταύτην « ἐπίγειον παράδεισον! »

— Ὑπάρχουσι λοιπὸν ὄφεις; εἶπεν ὁ Ἰάκωβος.

— Ὅχι, Ἰάκωβέ μου, ἀπήντησεν ἡ κ. Βελντόν, δὲν ὑπάρχουν ὄφεις, καὶ συνάσαι νὰ κοιμηθῆς ἤσυχα!

— Λέοντες; ἠρώτησεν ὁ Ἰάκωβος.

— Οὔτε σκιά Λεόντων, μικροῦλη μου! ἀπεκρίθη ὁ Ἀρῆς.

— Τίγρεις λοιπὸν;

— Ἐρωτήσατε τὴν μητέρα σας ἂν ποτε ἤκουσε νὰ λέγωσιν ὅτι ὑπάρχουσι τίγρεις ἐπὶ τῆς ἡπείρου ταύτης.

— Οὐδέποτε, ἀπεκρίθη ἡ κ. Βελντόν.

— Λαμπρά! ἐτονθόρισεν ὁ κύριος Βελντόν, ὅστις κατὰ τύχην ἤκουε τὴν συνομιλίαν.

ἂν ὑπῆρχον δηλαδὴ λέοντες καὶ τίγρεις ἐν τῷ Νέῳ Κόσμῳ. Ἀλλὰ τὸ βεβαίωτατον εἶνε τοῦτο, ὅτι ἐνταῦθα εὐρίσκονται τοῦλάχιστον ἀγριαῖοι.

— Καὶ εἶνε ἐπικίνδυνος; ἠρώτησεν ὁ μικρὸς Ἰάκωβος.

— Εἰς ἰθαγενῆς δὲν φοβεῖται νὰ προσβάλῃ τὰ ζῶα ταῦτα, ἡμεῖς εἰμεθα καὶ πολλοὶ καὶ ὀπλισμένοι. — Ἀκούσατε! ὁ Ἡρακλῆς ὑπεραρκεῖ νὰ κατασυντρίψῃ δύο ἀγριαῖοι ἑαυτοῦ χρόνος, ἐν ᾧ ἐκάστης χειρὸς!

— Νὰ φυλάξῃ καλῶς, Ἡρακλῆ, εἶπε τότε ὁ

μικρὸς Ἰάκωβος, καὶ ἂν ἔλθῃ κανὲν ζῶον διὰ νὰ μάς δαγκάσῃ...

— Ἐγὼ θὰ τὸ δαγκάσω, κύριε Ἰάκωβέ! ἀπεκρίθη ὁ Ἡρακλῆς, δεικνύων τὸ δι' ἐξαισίων ὀδόντων ὀπλισμένον στόμα του.

— Ναί, θὰ φυλάξῃς, Ἡρακλῆς, εἶπεν ὁ δοκιμος, ἀλλ' οἱ σύντροφοί σου καὶ ἐγὼ θὰ σε ἀντικαταστήσωμεν διαδοχικῶς.

— Ὅχι κύριε Ντίκ, ἀπεκρίθη ὁ Ἀκταίων. Ὁ Ἡρακλῆς, ὁ Βάτ, ὁ Αὐγουστίνος καὶ ἐγὼ θὰ ἐπαρκέσωμεν εἰς τὴν ὑπερσίαν ταύτην. Πρέπει νὰ ἀναπαυθῆς ὅλην τὴν νύκτα.

— Εὐχαριστῶ Ἀκταίων, εἶπεν ὁ Ντίκ Σάντ, ἀλλ' ὀφείλω...

— Ὅχι! ἄρες τοὺς γενναίους αὐτοὺς ἀνδρας νὰ ἐκτελέσωσι τὸ ἔργον των ἀγαπητέ μοι Ντίκ! εἶπε τότε ἡ κ. Βελντόν.

— Καὶ ἐγὼ θὰ φυλάξω! προσεθήκει ὁ μικρὸς Ἰάκωβος, οὐτινος τὰ βλέφαρα ἐκλείοντο ἤδη.

— Ναί, Ἰάκωβέ μου, καὶ καὶ σὺ θὰ ἀγρυπνήσῃς φυλάσσων! ἀπεκρίθη ἡ μήτηρ του μὴ θέλουσα νὰ ἐναντιωθῆ εἰς αὐτόν.

— Ἀλλὰ, προσεθήκει ὁ παῖς, ἂν δὲν ὑπάρχωσι λέοντες, ἂν δὲν ὑπάρχωσι τίγρεις ἐντὸς τοῦ δάσους, ὑπάρχουσιν ὅμως λύκοι!

— ὦ! ἀστῆροι λύκοι! ἀπήντησεν ὁ Ἀμερικανός. Οὔτε τὸ ὄνομα αὐτὸ τοῖς ἁρμόζει, διότι δὲν εἶνε ἄλλο, ἢ εἶδος τι ἀλωπέκιον, ἢ μάλλον κινῶν τῶν δασῶν οὗς ὀνομάζουσι « γκαρᾶς ».

— Καὶ δὲν δαγκάνουν αὐτοὶ οἱ Γκαρᾶς; ἠρώτησεν ὁ μικρὸς Ἰάκωβος.

— Ὁ Ντίγκο τοὺς κάμνη μὰ μπουκιά! — Ἀδύφορον, ἀπήντησεν ὁ Ἰάκωβος τὸ ὑ-

Ἐξαισίων τοῦ ἀγρυπνούντος γίγαντος.

στατον χασμώμενος. οἱ γκαρᾶς αὐτοὶ εἶνε λύκοι, ἀφ' οὗ τοὺς ὀνομάζουσι λύκοι!»

Ἐν τούτοις ὁ Ἰάκωβος ἀπεκοιμήθη ἡσύχως εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς Νανᾶς στηριζομένης πρὸς τὸ στέλεχος τοῦ δένδρου. Ἡ κυρία Βελντόν κατακλιθεῖσα παρ' αὐτῆ ἐδῶκε τελευταῖον φιλῆμα εἰς τὸ παιδίον τῆς καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς κεκμηκότας δὲν ἐβράδυναν νὰ κλεισθῶσι.

Μετ' ὀλίγον ὁ Ἡρακλῆς ἐπανέφερεν εἰς τὸν τόπον τῆς στρατοπεδείσεως τὸν κύριον Βελντόν, ὅστις πρὸ μικροῦ εἶχεν ἀπομακρινθῆ πρὸς καταδιώξιν καὶ σύλληψιν πυρφόρων μυῶν φωτεινῶν, τὰς ὁποίας αἱ καλλωπιζόμεναι προσπατοῦσι ἐπὶ τῆς κόμης των, ὡς ζῶντας πολυτίμους λίθους. Τὰ ἐντομα ταῦτα, ἅτινα ἐκπέμπουσι ζωηρὰν λάμψιν καὶ γλαυκὴν ἐκ δύο κηλίδων κειμένων εἰς τὴν βᾶσιν τοῦ θώρακος αὐτῶν, βροῦσιν ἐν τῇ νοτίῳ Ἀμερικῇ. Ὁ κύριος Βελντόντος λοιπὸν ὑπελόγησε νὰ κάμῃ καλὴν ἐξ αὐτῶν προμήθειαν, ἀλλ' ὁ Ἡρακλῆς δὲν τῷ ἐδῶκε τὸν πρὸς τοῦτο ἀπαιτούμενον χρόνον καὶ, παρὰ τὰς διαμαρτυρήσεις αὐτοῦ, τὸν ἐπανέφερεν εἰς τὸν τόπον τοῦ σταθμοῦ. Καὶ τοῦτο διότι ὁσάκις εἶχεν ὁ Ἡρακλῆς ἐντολὴν τινα ἐξεπλήρου αὐτὴν στρατιωτικῶς, — τοῦθ' ὅπερ ἔσωσε βεβαίως ἐκ τῆς καθείρξεως ἐν τῇ θήκῃ τοῦ ἐντομολόγου ἱκανὸν ἀριθμὸν φωτεινῶν μυῶν.

Μετὰ τινὰς στιγμὰς, ἐξαίρεισι τοῦ ἀγρυπνοῦντος γίγαντος, πάντες ἐκοιμῶντο βαθὺν ὕπνον.

(ἔπεται συνέχεια).

(Κατὰ τὸν Ἰούλιον Βέρν).

ΚΡΙΣΙΣ

Περὶ τῶν εἰς τὸν Α' διαγωνισμὸν τοῦ Περιοδικοῦ τῶν Μαθητῶν ὑποβληθέντων θεμάτων.

Ἡ διεύθυνσις τοῦ Περιοδικοῦ τῶν Μαθητῶν οὐδενὸς φειδομένη ἀλλὰ παντὶ σθένει ἐπιδιώκουσα τὴν ἀληθῆ πνευματικὴν μόρφωσιν τῆς σπουδαζούσης παρ' ἡμῖν νεότητος, προεκήρυξεν ἐν τῷ 12 φυλλαδίῳ τῆς 15 Ἰανουαρίου ε. ε. τὸν Α' διαγωνισμὸν, ἐν ᾧ ἐτέθησαν ζητήματα προσετὰ εἰς πάντας τοὺς μαθητὰς τῶν τε Ἑλληνικῶν σχολείων καὶ γυμνασίων. Σκοπὸς δὲ τῆς Διευθύνσεως πρὸς προκήρυξιν διαγωνισμῶν, οὗς θέλομεν συνεχίσει, εἶνε τὸ μὲν νὰ προτρέψῃ τοὺς μαθητὰς εἰς ἰδίαις μελέταις, τὸ δὲ νὰ γυμνάσῃ αὐτοὺς εἰς τὴν χρῆσιν τῆς γραφομένης γλώσσης, ὥστε νὰ δύνανται νὰ ἐκθέτωσιν ἠρότως τὰς ἰδίαις σκέψεις καὶ πορίσματα τῆς μελέτης, ὅπερ ὀδυνηρῶς λίαν παραμελεῖται ἐν τοῖς σχολείοις ἡμῶν. Ἀποδείξει

δὲ τούτου εἶνε αὐτὸς ὁ διαγωνισμὸς διότι ἂν καὶ ὑπὲρ τοὺς τρισχιλίους εἶνε συνδρομηταὶ μαθηταὶ τοῦ μαθητικοῦ περιοδικοῦ, ἐλάχιστοι κατῆλθον εἰς τὸν διαγωνισμὸν, οἱ πλείστοι δὲ ἐκ τῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ σχολείου μαθητῶν. Τοῦτο δὲ εἶνε πως παρήγορον, ὡς καταδεικνύουν ὅτι οἱ νεώτεροι μαθηταὶ μάλλον καταγίνονται εἰς μελέτην καὶ χρῆσιν τῆς γραφομένης ἡμῶν γλώσσης. Ἴσως δὲ πρὸς τοῦτο συνετέλεσεν ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη ἐδόθη μείζων προσοχὴ εἰς τὴν νεωτέρην ἡμῶν γλώσσαν, εἰσαχθείσης τῆς ἀναγνώσεως ἐκλεκτῶν τεμαχίων ἐκ τῶν ἀρίστων νεωτέρων συγγραμμάτων καὶ τῆς ἀσκήσεως εἰς τὴν γραφὴν τῆς νεωτέρας γλώσσης δι' ἐκθέσεων.

Οἱ εἰς τὸν διαγωνισμὸν κατεβόντες εἶνε 28 τούτων 20 μὲν εἶνε μαθηταὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ σχολείου, 8 δὲ μόνοι τοῦ γυμνασίου. Τῶν μὲν 20 τοῦ Ἑλληνικοῦ 3 μὲν εἶνε τῆς Α', 5 τῆς Β' καὶ 12 τῆς Γ' τάξεως· τῶν δὲ 8 τοῦ γυμνασίου 2 μὲν εἶνε τῆς Α', 4 τῆς Β', 1 τῆς Γ' καὶ 1 τῆς Δ' τάξεως.

Ἐν πρώτοις ὀφείλομεν νὰ σημειώσωμεν ὅτι τινὲς τούτων δὲν συνεμορφώθησαν πρὸς τοὺς ἄρους τοὺς πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὸν διαγωνισμὸν τεθέντας, παρῆσαν ὁμοῦς τοῦτο ἀρκοῦμενοι νὰ συμβουλευσώμεν τοὺς μικροὺς ἀγωνιστὰς νὰ ὦσιν εἰς τοὺς μέλλοντας ἀγῶνας τυπικώτεροι ἢ καὶ ἀποκλεισθῶσιν.

Ἀρχόμενοι δὲ ἤδη τῆς ἐξετάσεως ἐνὸς ἐκάστου διαγωνίσματος ἀποφανόμεθα τὰ ἐξῆς: Ἐκ τῶν τριῶν τῆς Α' τάξεως τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀπορρίπτονται τὰ δύο, ἐπειδὴ οἱ μικροὶ διαγωνιζόμενοι οὐ μόνον ἐπραγματεύθησαν ζητήματα ἀλλεῖα τοῦ διαγωνίσματος (διότι τὸ μὲν διαγώνισμα ὄριξε παραμύθιον... αὐτοὶ δὲ ἐξέθησαν ἀνέκδοτα) ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἐκθέσει ἀπέτυχον, μάλιστα δὲ ὁ ἕτερος τούτων ὁ γραψὰς τὸ ἀνέκδοτον «Σωτὴρ τοῦ βασιλέως» ὅθεν ὑπολείπεται ἐν μόνον, κρινόμενον ἄξιον τοῦ βραβείου διότι καὶ τὸ θέμα εἶνε ὠραῖον παραμύθιον «τὸ μαγευμένο φρέαρ» καὶ καλῶς ἔχει γραφῆ. Ἀνήκει δὲ τοῦτο εἰς τὸν ἐκ Χίου μαθητὴν τῆς Α' τάξεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Θεόδωρον Μ. Τσοῦρον. Ἐκ τῶν 5 τῶν ἀνηκόντων εἰς μαθητὰς τῆς Β' τάξεως τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀπορρίπτονται μὲν τὰ 3 ὃν τὰ μὲν 2 εἶνε ἀτελεῖ τὸ δὲ ἄλλο πλήρες ἀνορθογραφίων καὶ οὐχὶ καλῶς γεγραμμένων ὅθεν ὑπολείπονται δύο ὃν τὸ μὲν τοῦ Νικολάου Η. Ροσσόλου ἐξ Ἀργοστολίου τῆς Κεφαλληνίας κρίνεται ἄξιον βραβεύσεως ἄκριβέστερον καὶ σαφέστερον ἐκτεθειμένον καίτοι ἔχει γραμματικὰ τινὰ καὶ συντακτικὰ καὶ ἄλλα τινὰ ἀμαρτήματα τὸ δὲ τοῦ Νικολάου Μαυράκη ἐκ Τήνου ἄξιον ἐπαίνου.

Ἐκ τῶν 12 τῆς Γ' τάξεως τοῦ Ἑλληνικοῦ σχολείου τὰ πλείστα εἶνε καλῶς γεγραμ-

μὲνα ἄνευ ἀνορθογραφῶν καὶ σολοικισμῶν ὄθεν δυσχερὴς καθίσταται καὶ ἡ ἀπονομή τοῦ βραβείου καὶ τοῦ ἐπαίνου. Οὐχ' ἦττον δ' ὁμοίως κρίνομεν μὲν ἄξιον τοῦ βραβείου τὸν ἐκ Τρικέρων τοῦ Βόλου Περικλῆ Γ. Ἀγάλλον ἐν Σηροχωρίῳ κατοικοῦντα, διὰ τὴν σύντομον σαφῆ καὶ ἄνευ σολοικισμῶν καὶ βαρβαρισμῶν ἐκθεσιν τῶν κατὰ Κόδρον ἐπαινοῦμεν δὲ πάντα τὰ λοιπὰ ἦτοι τῶν Ἀριστοτέλους Δ. Γκίνη καὶ Γεωργίου Κ. Καλλιπέτση, μαθητῶν τοῦ ἐν Μεγάροις ἑλληνικοῦ σχολείου· Βασιλείου Ν. Βλυσμᾶ καὶ Κωνσταντίνου Τηλ. Κωνστακῆ, τοῦ ἐν Μεσολογίῳ Λουκᾶ Ν. Μπατεστοπούλου, τοῦ ἐν Γαυρείῳ Δ. Ἀρ. Δημέρ, Θάνου Σαμαρτζοπούλου καὶ Φιλίππου Γ. Ἀγγελῆ τοῦ Ἀ Βαρβακείου ἑλλην. σχολείου· Παναγιώτου Α. Ἀντωνοπούλου, τοῦ ἐν Αἰγίῳ Γεωργίῳ Βόλου καὶ Νικολάου Μ. Νῶε, τοῦ ἐν Τήνῳ.

Ἐκ τῶν 2 τῶν τῆς Α' τάξεως τοῦ γυμνασίου, πραγματευομένων τὰ μεταξὺ Κύρου καὶ Τομυρίδος συμβῆντα, κρίνομεν μὲν ἄξιον τοῦ βραβείου τὸ τοῦ Δημητρίου Στεφανοπούλου ἐκ Κουτσαρῆς τοῦ δήμου Φύλλου, μαθητοῦ τοῦ ἐν Λαρίσση γυμνασίου ὡς ἀκριβέστερον καὶ σαφέστερον, καίτοι διεξοδικῶν, καὶ ἄνευ σολοικισμῶν καὶ βαρβαρισμῶν ἐπαινοῦμεν δὲ τὸ τοῦ Στυλιανῶ Παπαδρῆου μαθητοῦ τοῦ ἐν Ἀμφίσση γυμνασίου.

Ἐκ τῶν 4 τῶν τῆς Β' τάξεως τοῦ γυμνασίου ἀπορρίπτονται μὲν τὰ δύο ὡς μὴ πραγματευόμενα περὶ γεγονότος ἐκ τῶν σπουδαιότερων καὶ ὠραιοτέρων τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας, ἔτι δὲ ὡς μὴ καλῶς ἐκθέτοντα τὰ κατ' αὐτό· μάλιστα τὸ πραγματευόμενον περὶ τῆς ἐκστρατείας τῶν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας. Ὑπολείπονται λοιπὸν δύο, ὧν τὸ μὲν πραγματεύεται τὴν ἐν Θερμοπύλαις μάχην, τὸ δὲ τὰ κατὰ τὸν Ἀλῆ Πασσᾶ καὶ τοὺς Σουλῶτας. Ἀμφότερα τὰ θέματα εἶνε ἐκ τῶν σπουδαιότερων καὶ ὠραιοτέρων, τὸ μὲν τῆς παλαιᾶς τὸ δὲ τῆς νέας ἡμῶν ἱστορίας· διὸ καὶ ἐξ ἴσου ἄξιον τοῦ βραβείου. Ἐπι δεῖ καὶ ἡ ἐκθεσις εἶνε ἀκριβὴς, σαφὴς ἄνευ πολλῶν βαρβαρισμῶν καὶ σολοικισμῶν. Διὸ εὐρεθέντες εἰς δυσχερῆ θέσιν πότερον νὰ βραβεύσωμεν ἀπεφασίσκαμεν νὰ βραβεύσωμεν ἀμφοτέρω, ἵνα ἔτι μᾶλλον ἐνθαρρύνωμεν τοὺς μικροὺς ἡμῶν ἀγωνιστὰς εἰς τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς μελέτης, ἐκλογῆς, καὶ ἐκθέσεως τῶν λαμπροτάτων σελίδων τῆς ἐνδόξου ἡμῶν παλαιᾶς τε καὶ νέας ἱστορίας. Ἀνῆκουσι δὲ ταῦτα τὸ μὲν περὶ τῆς ἐν Θερμοπύλαις μάχης εἰς τὸν τῆς Ριζαρίου σχολῆς μαθητὴν κ. Γεώργιον Παπακασσιέρην τὸ δὲ περὶ Ἀλῆ Πασσᾶ καὶ Σουλῶτων εἰς τὸν τοῦ Β' ἐν Ἀθήναις γυμνασίου μαθητὴν κ. Ἰωάννην Η. Μανέτταν.

Τὸ μοναδικὸν τῆς Γ' τάξεως τοῦ γυμνασίου ἀνήκον εἰς τὸν τοῦ ἐν Πύργῳ γυμνασίου μαθητὴν

Ἰωάννην Μπαρλαμᾶν κρίνομεν ἄξιον ἐπαίνου διότι οὔτε ὁ Καίσαρ εἶνε ὁ σημαντικώτατος καὶ σεβαστότατος χαρακτήρ τῆς ἱστορίας τῶν Ρωμαίων οὔτε τὰ κατ' αὐτὸν ἔχουσι σαφῶς καὶ ἀκριβῶς ἐκτεθῆ.

Τὸ δὲ ἐπίσης μοναδικὸν τῆς Δ' τάξεως τοῦ γυμνασίου, ἐκθέτον διήγημα ἐπὶ τῆ βράσει τοῦ ρητοῦ « οὐδένα πρό τοῦ τέλους μακαρίζε » κρίνομεν ἄξιον τοῦ βραβείου, καίτοι ἡ εἰσαγωγή αὐτοῦ ἤθελεν εἶναι προτιμότερον νὰ ἔλειπεν. Ἀνήκει δὲ τοῦτο εἰς τὸν τοῦ Α' ἐν Ἀθήναις Βαρβακείου μαθητὴν Ἀντων. Δαμιανῶ.

Περὶ πάντας οὕτω τὴν κρίσιν περὶ τῶν ὑποβληθέντων εἰς τὸν πρῶτον διαγωνισμὸν συγχαίρομεν τοῖς μικροῖς ἀγωνισταῖς καὶ εὐχαριστοῦμεν αὐτοὺς ὅτι μετὰ θάρρους ὑπακούσαντες εἰς τὴν πρόσκλησιν ἡμῶν κατῆλθον εὐθαρσῶς εἰς τὸν ἀγῶνα. Συμβουλευόμεν δὲ τοὺς μὲν βραβευθέντας νὰ ἐπιδοθῶσιν ἔτι μᾶλλον εἰς τὴν σπουδὴν ἵνα καὶ κρείττω ἔργα παραγάγῃσι, τοὺς δὲ ἐπαινεθέντας ἢ καὶ ἀποτυχόντας νὰ μὴ ἀποδελιάσωσιν ἀλλὰ διὰ συντόνου μελέτης νὰ προσπαθήσωσι τὸ μὲν νὰ ἀποκτήσωσι ἀκριβεστέρως καὶ πλείους γνώσεις τὸ δὲ νὰ ἐξασκηθῶσιν εἰς τὴν σαφῆ, εὐκρινῆ καὶ ἄνευ σολοικισμῶν καὶ βαρβαρισμῶν ἐκθεσιν τῶν ἐγνωσμένων. Προτρέπομεν δὲ ἐν τέλει τοὺς μὴ κατελθόντας εἰς τὸν ἀγῶνα εἴτε ἐξ ἀμελείας εἴτε ἐκ δειλίας νὰ καταγίνωνται εἰς σπουδὴν νὰ ἀποκτήσωσι θάρρος πεποιθότες εἰς τὰς ἰδίας δυνάμεις καὶ εὐθαρσῶς νὰ κατέλθωσιν εἰς τοὺς μέλλοντας διαγωνισμοὺς, ἀναγνωρίζοντες ὅτι ὁ πολὺν μικρᾶ.

ΤΟ ΜΑΓΕΥΜΕΝΟΝ ΦΡΕΑΡ

(Τὸ βραβευθὲν παραμῦθιον)

Εἰς παῖς ὀνομαζόμενος Φασουλᾶκης ἦτο πολὺ μικρὸς τὸ ἀνάστημ. Ὄταν ἐγεννήθη δὲν ἦτο μεγαλειότερος ἀπὸ ἐν φασουλάκι καὶ ἔτι τότε ὀνομαζομένη Φασουλᾶκης. Ὁ πατὴρ του εἶχεν ἐν ποίμνιον προβάτων, καὶ ἐπήγαινε καὶ τὸ ἔβασκεν εἰς τὰ λειβάδια. Μίαν ἡμέραν ἤθελε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν χώραν διὰ νὰ πωλήσῃ τυρὸν καὶ βούτυρον καὶ φωνάζει τὸν Φασουλᾶκην καὶ τοῦ λέγει: « Φασουλᾶκη, εἶσαι ἄξιος νὰ ὑπάγῃς σήμερον νὰ βοσκῆσῃς τὰ πρόβατα; » Ὁ Φασουλᾶκης τότε λέγει:

« Πῶς δὲν εἰμι ἄξιος πάτερ, στείλῃ με καὶ θὰ ἰδῆς ».

Ὁ πατὴρ του λέγει πάλιν: « Τοῦτο μόνον θὰ προσέξῃς: ἐκεῖ κάτω ὑπάρχουν τρεῖς μεγάλα πλατάνια ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων εἶνε ἐν φρέαρ

κλεισμένον μὲ μάρμαρον. Ὅσον καὶ ἂν διψᾷς, μὴ τὸ ἀνοίξῃς, διότι τὸ φρέαρ τοῦτο εἶνε μαγευμένον ».

Ὁ Φασουλᾶκης εἶπε: « Μείνε ἡσυχος πάτερ ».

Ἐπῆρε τὰ πρόβατα καὶ ἐπήγε νὰ τὰ βοσκῆσῃ. Κατὰ τὴν μεσημβρίαν τὰ φέρνει κάτω ἀπὸ πολλὰ πλατάνια, ὅπου ἤξευρε ὅτι τρέχει ὕδωρ νὰ ποτίσῃ τὰ πρόβατα καὶ νὰ πῖν καὶ αὐτός. Αἶφνης βλέπει τὸν αὐλάκα τοῦ ὕδατος στεγνόν. Τὶ νὰ κάμῃ; Ἄλλο ὕδωρ δὲν ὑπῆρχεν ἐκεῖ πλησίον. Τὰ πρόβατα ἐδίψων καὶ ἐγλυφον μὲ τὰς γλώσσας των τοὺς λίθους. Ὁ Φασουλᾶκης εἶδε μακρὰν τρεῖς μεγάλα πλατάνια τὰ μεγαλειότερα ὅπου ἤξευρεν ὅτι ἦτο ἐκεῖ τὸ μαγευμένον ἐκεῖνο φρέαρ. Ἐπῆρε τότε τὰ πρόβατα καὶ ἐπήγε νὰ κινήσῃ τὸ μάρμαρον, τὸ ὁποῖον ἐκάλυπτε τὰ χεῖλη τοῦ φρέατος. Ἀπὸ ἐπάνω εἰς τὸ μάρμαρον ἦτο κρεμασμένος εἰς κάδος, δεδεμένος εἰς τὰ τρεῖς πλατάνια. Τότε βλέπει ἐν χρυσοῦν πτηνὸν καὶ ἐφώνησε:

« Τὸ νεράκι τὸ νερὸ
τὸ νερὸ τὸ κατῆρὸ
ὁ καλότυχος τὸ πίνει
κι' ὁ κακὸτυχος τ' ἀφίνει ».

Ὁ Φασουλᾶκης δὲν ἐκρατήθη πλέον κύπτει νὰ κινήσῃ τὸ μάρμαρον ἀλλ' ἐκεῖνο ἦτο πολὺ βαρὺ. Εἰς τὴν ἄκραν βλέπει ἐν χρυσοῦν κλειθρὸν ἀλλὰ κλεῖς δὲν ὑπῆρχεν ἐπάνω. Καὶ πάλιν βλέπει τὸ χρυσοῦν πτηνὸν τὸ ὁποῖον ἔλεγε:

« Τὸ καυμένο τὸ παιδί
θέλει ν' αὐρῆ τὸ κλειδί
ἂν ῥωτήσῃ τοῦ τὸ δείχνω
καὶ τὸ πέρνω καὶ τὸ ρίχνω »

Ἐστράφη ὁ Φασουλᾶκης καὶ ἐρωτᾷ: « Ποῦ εἶνε ἡ κλεῖς δός μου τὴν ». Τὸ πτηνὸν ἐδάγκασε τὸ στήθος του καὶ ἔβγαλε μίαν χρυσοῦν κλειδα καὶ τὴν ἔριψεν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Φασουλᾶκη. Τότε ἔλεγε τὸ πτηνὸν:

« Τὸν κουβᾶ τὸν ἀργυρὸ
πάρε τον νὰ πῖν νερὸ
κράτα τον καλὰ στὸ χέρι
κι' ὁ Ἀράπης δὲν τὸ ξέρει. »

Καὶ ἤπλωσε τὰ πτερὰ εἰς τὸν κρεμασμένον κάδον καὶ μὲ τὸ ράμφος του κόπτεται τὰ σχοινία μὲ τὰ ὁποῖα ἦτο κρεμασμένος ὁ κάδος. Ἀφοῦ ὁ Φασουλᾶκης ἤνοιξε τὸ φρέαρ, ὁ κάδος ἀντὶ νὰ πῖσῃ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Φασουλᾶκη πίπτει ἐντὸς τοῦ φρέατος. Τότε βγαίνει εἰς Ἀράπης μὲ τὸν κάδον εἰς τὴν κεφαλὴν, λέγων καὶ χειρῶν: « Σὲ εὐχαριστῶ διὰ τὸν ἀργυροῦν πῖλον τὸν ὁποῖον μοῦ ἐχάρισες ». Εὐθὺς τότε τὸν ἀρπάζει ὁ Ἀράπης καὶ τὸν καταβιβάζει εἰς τὸ βάθος τοῦ φρέατος. Ἐπειδὴ δὲ εἶδεν ὅτι ἔτρεμεν ὁ

παῖς ἐκ τοῦ φόβου τὸν ὁποῖον εἶχεν, εἶπε: « Μὴ φοβῆσαι καλὸ θὰ σοῦ κάμω. Ἀπλῶσε τὰς χεῖρας εἰς τὸ ὕδωρ καὶ ὅσον ὕδωρ πῖνεις τὰ λληρα θὰ γίνονται εἰς τὴν παλάμην σου. Ὁ Φασουλᾶκης ἀπεκρίθη:

« Ἀράπη τὰ λληρα δὲν θέλω, ἀρκεῖ μόνον νὰ μοῦ ποτίσῃς τὰ πρόβατα καὶ νὰ πῖω καὶ ἐγὼ ».

Ὁ Ἀράπης πάλιν λέγει:

« Τώρα πλέον δὲν ἔχεις πρόβατα » καὶ ἐπῆγαν νὰ ἴδουν καὶ εἶδον τὰ πρόβατα ὅτι ἐγένεον λίθοι. Ἦλθε πάλιν τὸ πτηνὸν καὶ τοῦ λέγει:

« Σώπασε καλὸ παιδί
κι' εἶλα πάρε τὸ κλειδί
εἰν' ἡ πόρτα σφραλισμένη
κι' ὁ Ἀράπης ἐξω μένει ».

Ὁ Φασουλᾶκης ἐπῆρε τὴν κλειδα καὶ τὴν ἔκρυπεν εἰς τὰ στήθη του. Τώρα ὁ Ἀράπης ἤρχισε νὰ κλαίῃ καὶ ἔλεγεν. « Ἄνοιξε τὴν θύρα μου καὶ ὅτι χάριν καὶ ἂν ζητήσῃς νὰ σοῦ κάμω ».

Ὁ Φασουλᾶκης λέγει: « Νὰ κάμῃς τοὺς λίθους τοῦτους πρόβατα. Ὄταν δὲ τὰ κάμῃς νὰ τὰ ποτίσῃς καὶ νὰ δώσῃς καὶ εἰς ἐμὲ νὰ πῖω ». Ὁ Ἀράπης τότε ἤρχισε νὰ κλοτσᾷ τοὺς λίθους καὶ εὐθὺς ἐγένεον πρόβατα. Ἐπειτα ἤρχισε νὰ σείῃ τὰ πλατάνια καὶ ἐγέμισεν ὁ αὐλάξ καὶ ἔπιον τὰ πρόβατα. Ἐπειτα βγάξῃ τὸν κάδον ἐκ τῆς κεφαλῆς καὶ ἐρύσῃσεν ἐντὸς καὶ ἔπιεν ὁ Φασουλᾶκης. Τὸ πτηνὸν πάλιν λέγει:

« Ἀπ' τ' ἀθάνατο νερὸ
ὅς του μιά στά μαύρα μούτρα
ἦπιες κι' ἐγένεις γερὸ
κι' ἄλλη μιά σ' τὴ μαύρη κούτρα »

Τότε ὁ Φασουλᾶκης πηδᾷ ἐπάνω εἰς μίαν πέτραν καὶ δίδει ἐν ράπισμα εἰς τὸν Ἀράπην ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ Ἀράπη καὶ ἄλλο ἐν εἰς τὴν κεφαλὴν. Ἐκτοτε δὲ ἔμεινεν ἐκεῖ ἐν πρᾶγμα ὡς ξύλον καὶ ἐκάπνιζεν.

Ὁ Φασουλᾶκης ἐγύρισε εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ εἶδε τὸ πτηνὸν ὅτι ἐκάθισεν ἐξω ἀπὸ τὴν θύραν εἰς μίαν μηλέαν.

Ὁ Φασουλᾶκης τότε διηγῆθη εἰς τὸν πατέρα του ὅσα τοῦ συνέβησαν.

Ὁ δὲ πατὴρ λέγει: « Τοῦτο ἦτο γεγραμμένον ὅτι θὰ γείνη, ἀλλὰ δὲν ἤλπιζον ὅτι θὰ γείνη ἀπὸ σὲ. Ἄς ἔλθῃ ἐντὸς τὸ πτηνὸν ». Καὶ εὐθὺς ἦλθε τὸ πτηνὸν καὶ ἐκάθισεν εἰς τὸ γόνυ τοῦ πατρὸς τοῦ Φασουλᾶκη καὶ ἐγένεον ἐν πτερὸν χρυσοῦν ξίφος καὶ ἐν ἄλλο χρυσοῦν θήκη, τὸ δὲ πτηνὸν εἰς βασιλόπαις.

Τότε ἐπῆγαν ὅλοι εἰς τὸ φρέαρ καὶ διατάττει ὁ βασιλόπαις νὰ ἐξέλθῃ εἰς βασιλικὸς οἶκος. Ἦσαν δὲ ἐντὸς τοῦ βασιλικοῦ οἴκου μίαν γρχία ἣτις ἦτο μήτηρ τοῦ βασιλόπαιδος, καὶ μίαν νέα ἣτις ἦτο ἀδελφὴ τοῦ βασιλόπαιδος, καὶ ταύτην

ἐνυμφεύθη ὁ Φασουλᾶκης. Ὁ δὲ Φασουλᾶκης εἶχε μεγαλώσει, καὶ ὠνομάσθη Φασουλῆς.

Ἐκτοτε ἔμεινεν ἀπ' ἐξω ἀπὸ τὸν βασιλικὸν οἶκον ἐν πρᾶγμα ὡς ξύλον καὶ ἐκάπνιζε, τοῦτο δὲ ἦτο ὁ Ἄραπης.

Ἐν Χίῳ τῇ 17 Φεβρουαρίου 1892.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Μ. ΤΣΟΥΡΟΣ

Πιστεύω εὐλικρινῶς, ὅτι τὸ ἀνωτέρω παραμύθιον ἐγγράφη ὅπως ἔχει ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ τῆς πρώτης τάξεως τοῦ Ἑλληνικοῦ σχολείου Θ. Μ. Τσούρου.

Ἐν Χίῳ 22 Φεβρουαρίου 1892

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Σχολείου

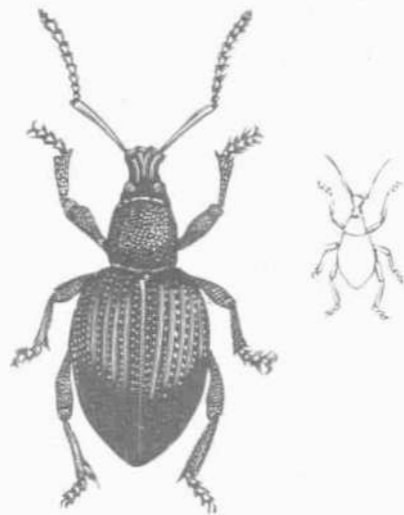
ΕΜΜ. Ι. ΑΡΑΠΗΣ

Βεβαιῶ τὴν ὑπογραφὴν καὶ τὴν ιδιότητα τοῦ κ. Ἐμμ. Ι. Ἄραπης.

Ἐν Χίῳ, 24 Φεβρουαρίου 1892.

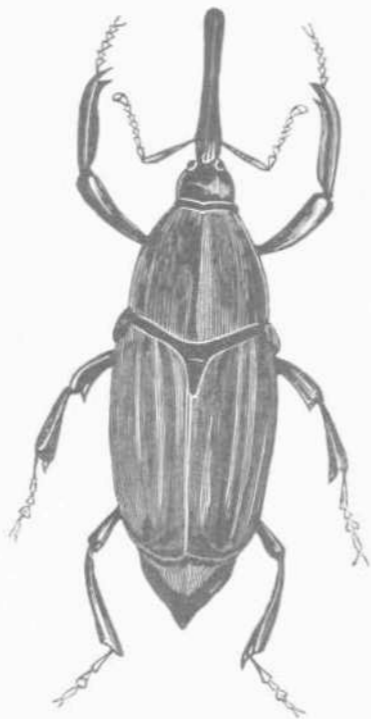
Γ. Ι. ΖΟΛΩΤΑΣ

Γυμνασιάρχης τοῦ ἐν Χίῳ Ἑλληνικοῦ Γυμνασίου.

Εἰκ. 67. Ὠτιόρυγχος ὁ μέλας (Otiorynchus niger).

Κηραμβυκίδαι. Οἱ κηραμβυκίδαι καλοῦμενοι καὶ Μακρόκεροι ἕνεκα τῶν μακρῶν κεραιῶν αὐτῶν τρέφονται ἐκ φυτῶν. Αἱ κάμ-

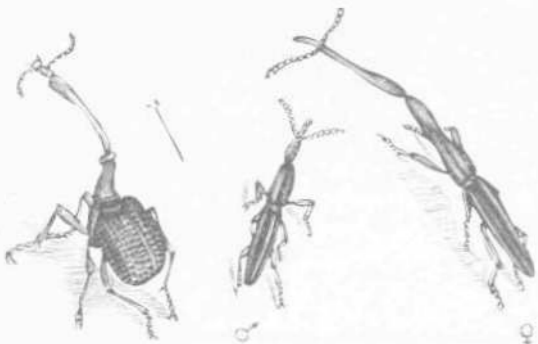
Εἰκ. 68 Πρωτόκερος κολοσσός. *Protocerus colossa*

παι τῶν μεγάλων εἰδῶν κόπτουσι καὶ διάτρωνται τὰ σκληρότερα ξύλα, τὰ μικρότερα ἀρκοῦνται τρώγοντα ποώδεις βλαστούς· τ' ἀκμαῖα ἔντομα, ἐξ ὧν τινὰ ἵπτανται μόνον τὴν ἐσπέραν, τινὰ δὲ στεροῦνται τελείως πτερυγῶν, ἔ-

Ο ΦΙΛΟΣ ΤΩΝ ΕΝΤΟΜΩΝ

(Συνέχεια τῆς σελ. 222)

Τὰ Ἄπια, καίτοι μικρότερα κατ' ἀριθμὸν εἶναι πολυπληθέστερα. Τὰ εἶδη αὐτῶν προσβάλλουσι λίαν τὰ φυτὰ, τὸ τριφύλλιον, τὴν μηδικὴν, τὰς φακὰς, τὰ ῥόδα, τὰ ὠποροφόρα δένδρα.

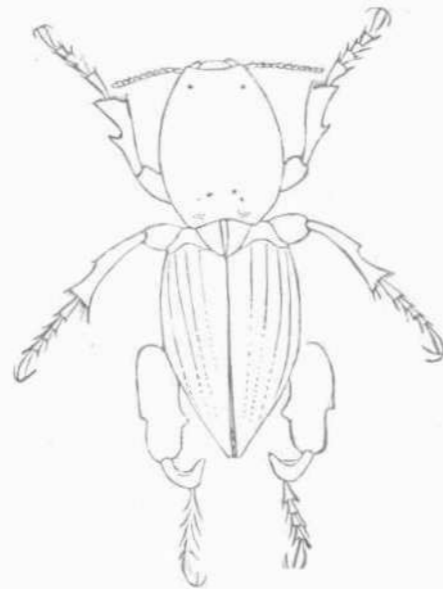
Εἰκ. 65. Ἀπόδερος ὁ μακροτράχηλος. Εἰκ. 66 Βρένθος. (Aporoderus longicollis). (Brenthus).

Τὰ εἰκονιζόμενα εἶδη συγγενεῦσαι πρὸς τὰ Ἄπια.

Οἱ Ὠτιόρυγχοι, ὑπομέλανες, μέλανες, ἢ φαιοὶ πολυάριθμοι εἰς εἶδη ἐξέρχονται ἰδίως τὴν νύκτα. Εὐρίσκονται ὑπὸ τοὺς λίθους, ἐπὶ τῶν τοίχων, εἰς τὰς ὁδοὺς. Εἰδὲ βλαβερὰ εἰς τὰ ὠποροφόρα δένδρα, εἰς τὴν ἄμπλον εἰς τὰς χαμαικεράσους καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα φυτὰ.

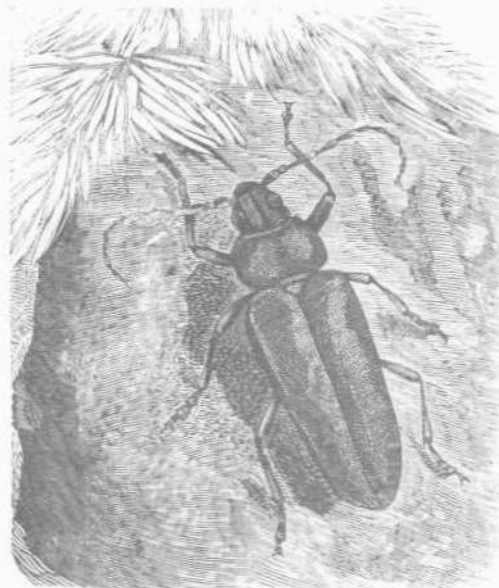
χοῦσι σχήματα ὠραία πεποικιμένα δι' ὠραιότητων καὶ στιλβόντων χρωματισμῶν.

Ὁ Πρωτόκερος κολοσσός, καίτοι μὴ ἔχων τόσῳ μακρὰς κεραιὰς ὡς αἱ λοιπαὶ κηραμβυκίδαι τάσσεται ἐν τούτοις διότι ἔχει τοὺς λοιποὺς χαρακτῆρας.

Εἰκ. 69. Ὑποκέφαλος ὁ ἑνοπλος (Hydrocephalus armatus)

Ὑποκέφαλος ὁ ἑνοπλος ἐπίσης ἐν αὐτοῖς τάσσεται. Οὗτος βιοῖ ἐν τῇ Βρασιλίᾳ· τὸ δὲ

Εἰκ. 70. Ἐργάτης Ergata

πρῶτον ἔντομον τὸ ἀγορασθῆν διὰ τὸ μουσεῖον τῶν Παρισίων ἐπληρώθη 305 χρυσᾷ φράγκα.

Ὁ Ἐργάτης, ἔχων καὶ κεραιὰς μακρὰς

ἰδίᾳ δὲ οἱ ἄρρενες μακροτέρας τῶν θηλειῶν, βιοῖ ὡς κάμπη ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῶν πιτύων.

Ἡ Ροζαλία τῶν Ἄλπεων, ἔχει χρῶμα φαιὸν μαρογαρίτον, μετὰ κηλίδων μελαινῶν χυροδοτῶν καὶ βιοῖ ἐπὶ τῶν ἰτεῶν.

Εἰκ. 71. Ροζαλία τῶν Ἄλπεων (Rosalia Alpina)

Αἱ ἔκανθαί καὶ τὰ λοιπὰ φυτὰ τῆς αὐτῆς ὁμοιογενείας καὶ τῶν ὁμοίων οἰκογενειῶν τρέφουσι κάμπας τῶν Ἀγαπανθῶν, τῶν ὁποίων τὰ ἀκμαῖα περιπίπτουσι τῶν ἀνθέων. Εἰς τὰ ἔντομα ταῦτα αἱ κεραιαὶ φαίνονται διακτυλιωταὶ ἕνεκα τῆς ἐπαλλαγῆς τῶν χρωμάτων, ἀνοικτῶν καὶ βαθέων.

(Ἀκολουθεῖ)

N. X. ΑΠΟΣΤΟΛΙΑΝΗΣ

ΣΥΚΟΦΑΝΤΙΑ

Τί κακὸν ὑπάρχει ἄλλο μείζον τῆς συκοφαντίας Συμφορὰς εἰς τοὺς ἀνθρώπους προξενῶν δεινὰς παντοίας· Τέρας χεῖρον τῶν τεράτων καὶ τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης

Εἶνε φαρμακερωτέρα ἔχινα ἐχίδνης πάσης. Συκοφάντης, δολοφόνος, ἐν καὶ τὸ αὐτὸ σημαίνει Πόσον πλὴν καὶ δολοφόνος συκοφάντης ὑπερβαίνει! Ἀφαιρεῖ ζωὴν ἐκεῖνος, πλὴν τιμὴν αὐτὸς φονεῖ· Ὁ μὲν μέχρι τάρου μόνον, ὁ δὲ πέραν θριαμβεύει Καὶ τοῦ μνήματος ἀκόμη.

Ὅσον ζῆ ἢ χαλκευθεῖσα κατὰ θυμάτος τοῦ γνῶμη Εἰς τὴν τῶν ἀνθρώπων μνήμην, Ὅσον μένει τ' ὄνομά του τὴν κακὴν ἐνοῶζον φήμην.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΝΗΣ

ΝΟΟΣ ΔΙΕΓΕΡΤΗΡΙΑ

121

Ἀπαλώτατόν τι εἶμαι τοῦ ὄργανισμοῦ σου μέλος Καὶ γλυκύτατον συνάμα καὶ πικρότατον ἐγώ... Ἀναρίθητα εἶν' ὅσα εἰς τὸν Κόσμον ἐνεργῶ... Ποῖον τόξον ἐκτοξεύει οἷον ἐκτοξεύω βέλος; Πῶς! δὲν εἶμ' ἐγὼ τῶν ὄπλων τὸ ὀξύτατον ἀπάντων; Καίπερ τι μικρὸν, μέγιστων αἰτίων συχνὰ συμβάντων; Πόσον εἰς εὐδαίμων, κρίσιν εἰς τὴν χρῆσιν μου δεκνύων! Δύστηνος, ἐμὲ ἀκρίτως τῶν δεσμῶν μου ἀπολύων!...

122

"Αν μὲ ἔχῃς, δὲν φωνάζεις, ὅτι μ' ἔχεις... τὸ δεικνύεις
Διὰ τρόπων προπωδῶν...

"Αν δὲν μ' ἔχῃς, νὰ θαυμάζῃς σεαυτὸν κ' ἐπιδεικνύῃς
Ποτ' ἐράνης ἀπαυδῶν;...

"Ἡ ὀλίγον ἢ πολὺ
Πάντες ἔχουσι με . . ὁμως,
Φυσικὸς ὑπάρχει νόμος
Νὰ μὴ μ' ἔχῃσι τρελλοί...

-88-

123

Δίπουν, τρίπουν ἢ τετράπουν καὶ μικρὸν ἢ καὶ μακρὸν,
Βάρβαροι καὶ ζῶν μ' εἶπον κατὰ τὴν φωνὴν λαμπρῶν...

Σύντροφον καλὸν μ' εὐρίσκεις φιλοκάλων κυριῶν
Καὶ πλουσιῶν νεανίδων κ' εὐγενῶν νεανιῶν...

"Αν ἐμπείρως μὲ θωπεύῃ δέσποινά ἢ δασποινίς,
Δὲν σὲ θίλγω καὶ μαγεύω ὡς ἄν ᾄσ' ἐν οὐρανόσ; . .

-88-

124

Εἶμαι τὸ ἀγαπητὸν
Τοῦ Ἀπόλλωνος φυτὸν
Καὶ ἐπίζηλον : στολιζῶ
"Ὅσους ἀπαθανατιζῶ . . .

-88-

125

Τίς καὶ ποῦ καὶ πῶς καὶ πότε μέγας τύραννος ἀχρεῖος
Ἐμαστίγῃσε τὸν πόντον κατεφορτισθεὶς ἀγρίως;

Τίς ὠδήγησε κατ' ἔθνος στόλον χιλιοστρήτη
Κ' εὖρε σώτειράν του λέμβον φεύγων, οὔτε κἄν τριήρη!..

-88-

126

Τίς παράδοξον φονεύων ἦρωα παλαιὸς θηρίον
Φόρον αἵματος κατήργει τῆς πατρίδος του ἀχρεῖον;..

-88-

127

"Υπὸ ἦρωος τίς πάλαι βασιλόπαις προδοθεῖσα
Καὶ ἐγκαταλελειμμένη

Ἐν γῆ ἕνῃ
Εὖρ' ἐκεῖ θεὸν σωτήρα αἰφνης παρηγορηθεῖσα

-88-

128

Πλήρεις καλλονῶν μεγάλων
Ποῖαι χῶραι ἀμιλλῶνται πρὸ πασῶν, πασῶν τῶν ἄλλων,

ὡς γεννήσασαι τὸν μόνον
Φίλτατον τῇ Καλλιόπῃ, δόξαν πάντων τῶν αἰώνων

-88-

129

Τὶ στενὸν εὐρὺ καὶ μέγα καὶ παγκόσμιον τὴν φήμη
Εἰς τὴν Ἱστορίαν λάμπει καὶ εἰς τῶν σοφῶν τὴν μνήμη;

-88-

130

Ποῖον γεγονός τὸν Δία μεθ' ἀπάντων τῶν θεῶν
Φάσμι' ἀπέδειξε φασμάτων, φρούδων ἄμιλον σκιῶν;...

-88-

131

Εἶν' ἄσμα ἐν, μοναδικόν,
Πνευματικῆ, σεπτῆ εἰκὼν

Μεγίστου γεγονότος
Πᾶσ' αἰ χωρεῖται τῶν πιστῶν

Καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν
Τὸ ψάλλουσιν εἰκότως

Ἐν φαιδρωτάτῃ ἑορτῇ
Ἐκλάμπρω πανηγύρει

Ἐγείρ' ἢ ψαλμωδία αὐτῇ
Αἰσθηματα θυμῆρη...

Τὸ ἄσμα ἐνθουσιασμῶν
Παράγ' εἰς τὰς καρδίας

Ἀπάντων δόσεις ἀσπασμῶν
Πρὸς ἀπαντας ἡδέιας...

Πιστεύεις μόνον, δὲν νοεῖς
Τὸ θεῖον νόημά του...

Κ' ἐλπίδων σε πληροῖ ζωῆς
Μελλούσης, ἀθανάτου.

-88-

132

"Ἄσπτον, πτερυγοφόρον,
Ἄληπτον αἰσθήσει πάσῃ, ἀκατάληπτον καὶ νῦ
Οὔτε φαινομ' οὔτ' ἐράνην, οὔτε που καὶ θά φανῶ
"Αν καὶ ἴπταμ' αἰωνίως καὶ τὸ πᾶν τελεῖ μοι φόρον :

"Ὅ, τι ζῆ πως, τὴν ζωὴν του,
Πᾶν, πᾶν ὄν τὴν ὑπαρξίν του

Καὶ παράγω καὶ ἐξάγω πάντα κ' εἰς τὸ φῶς ἐκρίπτω
Καὶ καλύπτω κ' ἐκκαλύπτω καὶ δηλῶ ἑμοῦ καὶ κρύπτω

Τῶν πτερύγων μου τὸ ζεῦγος, ἄν καὶ πλήρες μυστηρίου
Καὶ ἀνήκ' εἰς τ' ἀφανῆ

"Ὅμως πλήρες μεγαλείου
Ἐκ τοῦ χάους ἐκκολάπτει πάντα καὶ ζωογονεῖ

Τὶ λεπτότερον; καὶ ὁμως ἡ ἰσχύς αὐτοῦ δεινῇ
Γονιμοποιεῖ τὰ πάντα καὶ εἰς πρόδον κινεῖ.

-88-

133

Πάντων τῶν φυτῶν τοῦ Κόσμου
Κόσμος εἶμ' ἐγὼ λαμπρός,

Καὶ εἶνε ὁ χρωματισμὸς μου
Ἄριστος καὶ ζωηρός . . .

Πορφυροῦν, λευκόν, ποικίλον,
Σύγκειμ' ἄλλοτ' ἐκ πολλῶν,

Ἄλλοτ' ἐξ ὀλίγων φύλλων
Εἶμαι πάντοτε καλόν . . .

Καὶ πρὸ πάντων λίαν φίλον
Εἶμ' εἰς τὸ ὄρατον φύλον . . .

Σύμβολον τῆς καλλονῆς,
Ἄγαπῶμ', ἐπιζητοῦμαι,

Πλὴν ποτὲ μὴ λησιμονῆς :
Πῶς δεινῶς περιφρουροῦμαι.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν ἐν τῷ δεκάτῳ πέμπτῳ φυλλαδίῳ καταχω-
ρισθέντων αἰνιγμάτων.

114 Στέμμα.—115 Ἀλόπηξ.—116 Ροῦς-θροῦς-οὐς.—
117 Ἐγγελευς.—118 ἡ νῆσος Δῆλος.—119 Ἡ ἐλαία.—
120 Ὁ καπνός.